

Tidligere utbrent studenthelt gjør comeback:
Skal lede 17 000 HiOA-studenter

Nyhet side 8

«Oppsplitting av jusstudiet i bachelor- og mastergrad svekker rettssikkerheten»

Anders Sondrup, journalist i Universitas

Kommentar side 2 og 3

Look to Volda
 Der studentfestival ble bransjetreff

Kultur side 14 og 15

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 68, utgave 14 | www.universitas.no | onsdag 30. april 2014

ADVARER FØR DALAI LAMA-BESØK PÅ CHATEAU NEUF:

“Kinesiske studenter risikerer sanksjoner

■ – Sannsynligvis sjekker den kinesiske ambassaden hvem som besøker arrangementet, sier kinesiskprofessor Halvor Eifring.

■ En utvekslingsstudent Universitas har snakket med, melder om frykt for hva myndighetene gjør hvis de oppdager deltakelse.

Nyhet side 4 og 5

FOTO: HELENE KRISTENSEN

«Uforklarlig» søker-
 økning til sykepleie

Nyhet side 9

MEDISINSK FAKULTET I
 HARDT VÆR IGJEN:
 - Brøt taushets-
 plikten, mener
 Studentombudet

Nyhet side 7

redaktør: **Anne Fougner Helseth**
annefhe@universitas.no 922 13 188

redaksjonsleder: **Are W. Sandvik**
arews@universitas.no 415 22 929

fotosjef: **Hans Dalane-Hval**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Thorbjørn Kringlebotn**

magasinredaktør: **Solveig N. Langvad**

MENINGER

Når dårlige råd blir dyre

Helt siden læringslivskonferansen ved inngangen av året har de haglet, skrekkebetegnelser som «mastersyke» – myntet på å beskrive hvor feil ungdommen nå til dags velger når det kommer til høyere utdanning. Hylekoret stilnet først litt da søkertallene for høyere utdanning kom i forrige uke. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen hadde like før varslet at han var særlig spent på søkertallene for lærere, barnehagelærere og ingeniører. Og – skulle du ha sett – her kunne han slå i bordet med en pen økning – noe du også kan lese mer om i ukas avis.

Isaksen jubler over den fornuftige ungdommen og slår seg på brystet over at rekordmange vil ta høyere utdanning. Det siste er imidlertid ikke godt nytt for dem som frykter «mastersyken» – deriblant læringslivsarrangøren Næringslivets Hovedorgansisasjon (NHO). I NHOs ganske ferske kompetansebarometer oppga over halvparten av bedriftene at arbeidsoppgavene som masterutdannede gjør i dag, ville blitt gjort like godt eller bedre av en ansatt med bachelorgrad. I samme undersøkelse kom det fram at fire av ti bedrifter vil ha stort behov for ansatte med fagbrev om fem år.

– Noen må bryte den spiralen som leder til «mastersyken», sa NHO-direktør Kristin Skogen Lund da.

Når vi samtidig straks skriver 1. mai, er det naturlig å slå et slag for de fagutdannete. Og de «noen» som kan få norsk ungdom inn på riktig fagspor, er rådgiverne i skoleverket. For yrkesfagene velges allerede etter ungdomsskolen. Det vil si, de bør velges da. I dag er det så få tenåringer som tar yrkesfag, at vi må hente arbeidskraft fra utlandet. Det gjør oss svært utsatte for eksempelvis høykonjunktur i land som Polen, påpeker kunnskapsministeren. Forrige uke varslet han en tiltrengt oppfrisking av yrkesfagene. Skal man gå over dagens krøkkete yrkesfagløp, bør man også se på hvordan rådgiverne presenterer yrkesfagene for unge håpefulle.

Tidligere denne måneden skrev Dagens Næringsliv at rådgivningstilbudet i den norske skolen er så utilstrekkelig at flere kjøper private tjenester. Lederen for Rådgiverforum-Norge medga at han «føler at vi har sviktet litt».

Det er en svikt som kan komme til å koste landet dyrt. Derfor bør regjeringene gi rådgiverne i det offentlige nøyaktig det de etterlyser: mer tid. Og tid er som kjent penger.

En investering i rådgivertjenesten på offentlig skole kan likevel bli billigere enn å stille en masse unge overfor en mastersyke de ikke hadde trengt å få, hadde de kjent til alternativene.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Oppsplitting av jusstudiet svekker rettssikkerheten

Profesjons- utvanningen

Kommentar

Anders Sondrup,
journalist i Universitas

om kvaliteten på studiet, og dermed kandidatenes kompetanse, er likeverdig.

Vil du bli dømt av en dommer som har studert menneskerettigheter ved HBV eller ved UiO? Profesjonsstudiet i juss er en generalistutdanning – et studium som kvalifiserer for alle juristyrker. Etter en oppsplitting vil menneskerettigheter bli et bachelorfag som kan avlegges ved HBV, mens strafferett blir et masterfag som må tas ved profesjonsstudiene. At en jurist har solid kompetanse

Iukas Universitas kan man lese om kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen, som i Stortingets spørretime den 2. april sa at han ville «legge til rette for en oppdeling av det integrerte masterstudiet i rettsvitenskap». Dermed splittes dagens profesjonsutdanning til en bachelor- og en mastergrad. At kunnskapsministeren nå svinger parteringskniven, kan bli et problem for flere enn jusstudentene.

Jusstudiet ved Universitetet i Oslo (UiO) er ifølge ferske tall fra Samordna opptak landets mest populære studium. Her gir eksperter forskningsbasert undervisning. Ved bachelorstudiet i juss ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV) gis undervisningen derimot av lokale advokater, og opptakskravene er lave. Det er rimelig å spørre seg

«UiO står overfor et problem Universitetet ikke har kontroll over, og resultatet kan bli svake jurister som samfunnet ikke har behov for»

innen begge fagene, er viktig for at en klient skal få god juridisk veiledning. Ved en oppdeling av jusstudiet vil opptak til masterstudier skje på grunnlag av jussvitnemålet. Formelt vil en A fra UiO kontra Universitetet i Agder og HBV være likeverdige. Normalfordeling av karakterer gjør imidlertid at det kan være kvalitative lysår A-ene imellom. Eksterne sensorer forteller om enorme forskjeller mellom lærestedene. En oppdeling skaper dermed usikkerhet om kandidatens faglige kompetanse.

Hvorfor skal man ha en ordning som gir enda

Øyeblikket

av **Birte Nystad Magnussen**

Kunstspirer: Amanda Bach og Hanne Frostad Håkonsen danser samtidsdans utenfor HIOA i forbindelse med Dansens dag. De er elever ved skolen for samtidsdans.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

flere profesjonsjurister, når vi allerede har et utdanningsoverskudd? 22 prosent av de nyutdannede juristene står i irrelevant jobb eller arbeidsløshet et halvt år etter uteksaminering, ifølge Juristforbundet.

«Kandidater med treårig juridisk utdanning kan fylle en rekke ulike stillinger, særlig i offentlig sektor», sa kunnskapsministeren i spørretimen. Det er ironisk at Isaksen ignorerer sin egen begrunnelse når han vil dele opp profesjonsstudiet i juss for å la bachelorkandidatene ta en mastergrad.

Kanskje er årsaken å finne i at høyskolene ikke var så

interesserte i samfunnsnyttien til faget, men derimot i at studiet er populært i det studentsjiktet som ikke kommer inn på profesjonsstudiene. Uansett kler de stormannsgale jusshøyskolene nå av seg hammen: De vil at egne studenter skal få tilgang til profesjonsstudiet, slik at de slipper å legge ned bachelortilbudene sine.

Også UiO må ta sin del av skylden for at profesjonsstudiet i juss kan bli oppsplittet. På statsvitenskap ved UiO kan man ta en 40 studiepoengs fordypning i fag som buddhisme og kunsthistorie, men ikke i juss. Ved å ignorere jussen i byråkratistudiene og forsøke å tviholde på juss-

monopolet har UiO latt høyskolene opptre som trollmannens læregutt som fyller et jusstomrom UiO ikke har tatt ansvar for. UiO står overfor et problem universitetet ikke har kontroll over, og resultatet kan bli svake jurister vi ikke har behov for.

Dette vil også svekke rettssikkerheten i samfunnet. Løsningen på dette problemet er å legge ned bachelorstudiene i juss, og heller tilby forskningsbasert jussundervisning til byråkratstudenter ved universiteter hvor det er solide juridiske fagmiljøer.

anderson@universitas.no

Bakpå nyhetene

« Anders Aas Nordin i Student-samskipnaden i Stavanger jubler over at første spadestikket til 73 studentleiligheter i sentrum er tatt.

– Endelig kan vi si at også Sandnes er en del av studentbyen, sier Anders Aas Nordin, Styreleder i Studentsamskipnaden i Stavanger.

Studentbyen Sandnes. Fra saken «Nå bygges studentleiligheter i sentrum» i Sandnesposten, 29.04.

« Birgitte Celius tar med en venninne på visning i Edwardsens gate i Sandviken... Leiligheten er 30 kvadratmeter og ser strøken ut. Psykologistudenten må gå før visning er over. Hun skal på jobb på et sykehjem. Dagen etter: Leiligheten er

hennes. Med fellesgjeld koster den henne 2.447.000 kroner. Det var 380.000 kroner over verditakst.

Men studentboliger skal de ha! Fra saken «Det er veldig mye penger» fra BT.no, 28.04.

« Fredag 4. april besøkte kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen Universitetet i Tromsø på sin dagstur til Tromsø.

– Det har vært et veldig spennende besøk her, sa Torbjørn Røe Isaksen etter foredraget på Helsefak.

– Jeg har fått med meg et boligkrav fra Studentparlamentet, og så har det vært spennende å se det tette samarbeidet med UNN.

Spennende! Fra saken «En minister på tur innom» i Utopia, 23.04.

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

Meninger

TRONDHEIM

Under Dusken

Skal man klare å videreutvikle norsk høyere utdanning, må vi slutte å kaste skyld mellom oss om hvem som er late, og heller begynne med konstruktivt samarbeid... NTNU har 3000 vitenskapelige ansatte som alle kan bidra til studentenes læring, og 23 000 studenter som ønsker en best mulig utdanning. Studenter begynner på NTNU med en lyst til å lære og legge ned innsats. NTNU har alle muligheter til å oppfylle dette ønsket!

LOS ANGELES

DAILY BRUIN

People are complex and diverse. We're of different genders, from different backgrounds, with different talents and academic interests... admission is not a mathematical exercise performed by a robot... Despite our best efforts, the UC still struggles to build an undergraduate student body that fully reflects the diversity of the state.

BERGEN

STUDVEST

Media blir gjerne – med rette – kritisert for å være tabloide og ønske å sette ting på spissen. Det motsatte kan sies om studentpolitikere. Det er ofte svært vrient å få noe spisst og sterkt ut av studentpolitikere – og lunkne, politisk korrekte utsagn blir gjerne tett etterfulgt av det ene forbeholdet etter det andre. Ofte fremstår studentpolitikere som tafatte – noe som ikke er med på å øke engasjement hos studentene. Engasjement avler engasjement. Så enkelt er det.

OXFORD CHERWELL

Cherwell

Bitcoin is still in an embryonic stage; no-one could confidently predict its future. However, in spite of all its uncertainty, Bitcoin provides the potential for an economic battle-ground by interrogating the idea of the fiat currency itself, and that is what makes it endlessly exciting and corruptible in equal measure. Bitcoin is revolutionary, but only in the hands of revolutionaries.

Følg oss

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

For oppdaterte studentnyheter.

Tips oss

tips@universitas.no

nyhetsredaktør:
geirmoln@universitas.no

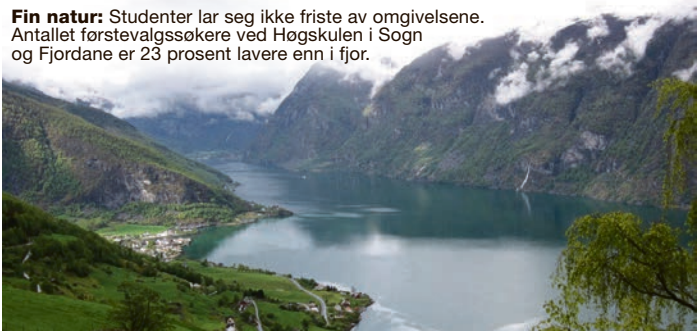
Geir Molnes
993 35 518

NYHET

Universitet med selfie-forbud

YOLO: Bryant University i den amerikanske staten Rhode Island har nedlagt forbud mot at studenter tar selfies med universitetspresidenten, under uteksaminingsseremonien. Det melder Aftenposten via det internasjonale nyhetsbyrået AP. Universitetspresident Ronald Machtley sier til AP at studenter ønsker å ta selfier med ham «hele tiden», men han forteller at hvis 800 studenter skal gjøre dette samtidig under seremonien, vil det gjøre at den drøyer for mye ut i tid. Han forteller imidlertid at han gjerne vil stille opp på bilder når seremonien er over.

FOTO: BERNT ROSTAD / FLICKR.COM

Fin natur: Studenter lar seg ikke friste av omgivelsene. Antallet førstevalgssøkere ved Høgskulen i Sogn og Fjordane er 23 prosent lavere enn i fjor.

Færre vil studere i Sogn og Fjordane

BORT FRA LANDET: Høgskulen i Sogn og Fjordane er høyskolen med den største nedgangen i antall søkere. Hele 23 prosent færre førstevalgs-søkere enn i fjor ønsker å studere ved høyskolen, melder Aftenposten. Viserektor for utdanning Terje Bjelle sier til Aftenposten at det meste av nedgangen skyldes at skolen har enkelte samlingbaserte studier som de bare tilbyr annet hvert år. Det gjør at søkertallet til skolen blir ustabilt. Høyskolens søkertall er likevel åtte prosent lavere enn for to år siden. – I tillegg har vi nedgang på studiene i eiendomsmegling og idrett. Det første er kanskje ikke så overraskende, med tanke på at det har kommet en del negative nyheter om eiendomsmarkedet. Det er en veldig konjunk-turfølsom utdanning, sier Bjelle til Aftenposten.

Høyskolestudentpolitikere på lønnstoppen

HÅVER INN: Leder Eline Stølan for Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (SP HiOA) troner øverst på lønnstoppen blant lan-dets studentpolitikere. Hun får betalt drøye 320 000 kroner i bruttolønn for kjempe HiOA-studentenes sak, melder Høgskolens nettavis Khrono. Bak Stølan følger to andre tillitsvalgte i høyskolens arbeidsutvalg. Til sammen-ligning tjener Norsk studentorganisasjons leder Ola Rydye drøye 280 000 kroner i året, mens lederen for Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo, Gabrielle Legrand Gjerdset, må ta til takke med 250 000 i året.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 9, 1989

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Man må ikke gjøre disse flokker av artianere den blodige urett at man fastslår at brorparten av dem ikke er kvalifisert, ikke har intellektuell kapasitet for høyere studier, uten at man nøye gjennomtenker hvordan man minst urettferdig, best kan konstatere denne eventuelle mangel på kapasitet.

Universitas nr. 8, 1964

Advarer kin før Dalai La

« Hvis den kinesiske ambassaden i Oslo ikke gjør jobben sin og følger godt nok med, vil også *de* få anmerkninger fra Beijing»

Harald Bøckman, Kina-professor på Senter for utvikling og miljø ved UiO

Forventer at kinesiske myndigheter følger med: – Det er sannsynlig at den kinesiske ambassaden sjekker hvem som besøker arrangementet. Med mindre ambassaden selv sender kinesiske studenter dit for å følge med, sier Halvor Eifring, professor i kinesisk ved UiO.

Kinesiske utvekslingsstudenter risikerer sanksjoner hvis de deltar på Dalai Lama-besøket hos Det Norske Studentersamfund, hevder Kina-eksperter.

Kina

tekst Eirik Omvik
foto Helene Kristiansen

– Det er kjent at den kinesiske ambassaden hele tiden følger med på landets utvekslingsstu-denter, sier Halvor Eifring, pro-fessor i moderne kinesisk ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Det samme gjelder norske forskere og kanskje også norske kinesiskstudenter. Når Dalai Lama gjester Det Norske Studentersamfund (DNS) 8. mai, er det grunn til å tro at arrangementet blir fulgt med argusøyne av den kinesiske ambas-saden. Den landsforviste, åndelige lederen av Tibet regnes som sym-bol for tibetansk frigjøringskamp.

Den norske regjeringen har nå bestemt seg for ikke å møte Da-lai Lama for å ikke forsure Nor-ges forhold til gigantnasjonen ytterligere.

Følges av «shushu»
Eifring mener det ikke vil være bra for kinesiske studenter å bli sett på som fans av Dalai Lama. – Det er sannsynlig at den

Kinesiske studenter ma-møte

Blir hjemme

Universitas har møtt en kinesisk utvekslingsstudent som studerer ved Universitetet i Oslo. Hun ønsker ikke å stå fram med navn.

– Selv har jeg ikke tenkt meg på møtet, fordi jeg ikke er så veldig interessert. Men jeg kjenner en jente som ønsker å dra, men som er redd for hva myndighetene vil gjøre dersom de oppdager at hun har deltatt på møtet, sier hun.

Universitas har også vært i kontakt med flere kinesiske utvekslingsstudenter som ikke vil uttale seg i saken – heller ikke anonymt.

Utvekslingsstudenten vi har snakket med, sier imidlertid at hun også har en bekjent som kanskje kommer til å dra på

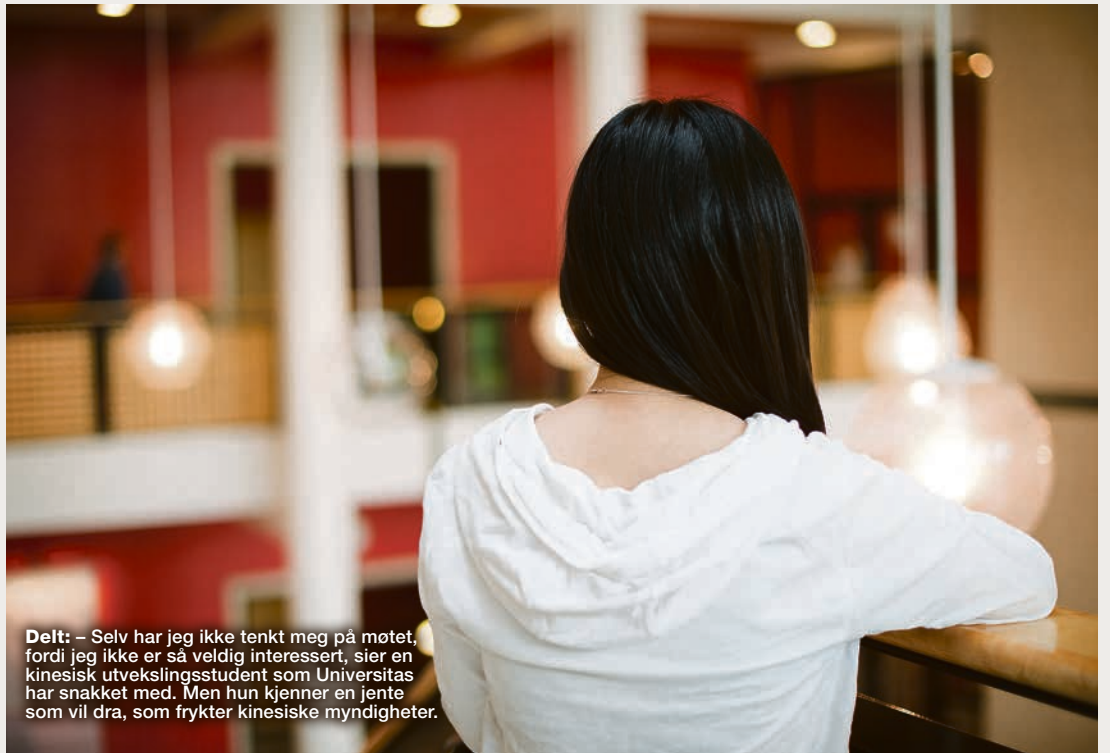
møtet, og som ikke er redd for konsekvensene.

– Hun har lyst til å høre om det Dalai Lama sier når han reiser rundt i verden, er det samme som kinesiske medier siterer han på.

– Tror du at ambassaden kommer til å følge med på hvem som deltar?

– Det finnes ikke bevis for at de følger med på møtet, så jeg er ikke sikker. Kanskje ambassaden vil begynne å følge med hvis forholdet mellom Norge og Kina blir ekstremt dårlig. Men nei, jeg tror ikke de kommer til å registrere hvem som dukker opp på dette møtet.

universitas@universitas.no

Delt: – Selv har jeg ikke tenkt meg på møtet, fordi jeg ikke er så veldig interessert, sier en kinesisk utvekslingsstudent som Universitas har snakket med. Men hun kjenner en jente som vil dra, som frykter kinesiske myndigheter.

kinesiske ambassaden sjekker hvem som besøker arrangementet. Med mindre ambassaden selv sender kinesiske studenter dit for å følge med, sier Eifring.

Den kinesiske ambassaden i Oslo vil ikke svare Universitas på hvorvidt dette er tilfelle, og ønsker heller ikke å kommentere saken for øvrig.

Harald Bøckman, Kina-professor på Senter for utvikling og miljø ved UiO, mener imidlertid kinesiske studenter har gode grunner til å holde seg hjemme.

– Ambassaden har en «onkel» – en såkalt «shushu» – som følger med på hva studentene foretar seg. Hvis kinesiske studenter dukker opp på arrangementet, vil de få anmerkning i boka, sier han.

– Og hvis den kinesiske ambassaden i Oslo ikke gjør jobben sin og følger godt nok med, vil også de få anmerkninger fra Beijing.

Form for advarsel

Han er usikker på hva slags konsekvenser det kan få.

– Det er klart at anmerkning er en form for advarsel. Men det vil ikke få like store konsekvenser som i gamle dager. Da kunne det ødelegge karrieremulighetene til dem det gjaldt.

UiO-kollega Eifring mener at det i kinesisk sammenheng alltid er slik at det myndighetene vet, vil følge en person videre.

– De som dukker opp, risikerer sanksjoner. I verste fall vil det kunne gå utover familiemedlemmer i hjemlandet, selv om det neppe vil skje i akkurat denne saken, sier han.

– Verdt risikoen

Leder av kulturutvalget ved DNS, Håkon Søliland, synes det er synd hvis kinesiske utvekslingsstudenter risikerer anmerkning fra den kinesiske ambassaden.

– Det er ikke bra om kinesiske myndigheter straffer sine egne studenter for å være med på et studentarrangement. Dalai Lama kommer jo til Norge på et privatbesøk, og det er helt andre temaer enn forholdet til Kina som står i fokus, sier han.

Søliland er innforstått med at han selv kan risikere å bli nektet innreise til Kina fordi han er arrangør.

– For meg personlig er det ikke verdens undergang om jeg ikke får reise til Kina. Det er en risiko jeg er villig til å ta. Situasjonen er langt vanskeligere for de kinesiske utvekslingsstudentene, sier han.

– Lojale studenter

Bøckman mener kinesiske utvekslingsstudenter stort sett er lojale overfor de kinesiske myndighetene.

– Under studentopprøret i 1989 delte det kinesiske studentmiljøet i Oslo seg i to. De fleste gikk åpent ut og demonstrerte mot sine egne myndigheter, men en del holdt seg lojale, sier han.

– Senere har kommunistpartiet kommet sterkt tilbake og gjenfunnet hegemoniet. De har klart å få tilbake lojaliteten hos utenlandsstudenter rundt omkring i verden, fortsetter Bøckman.

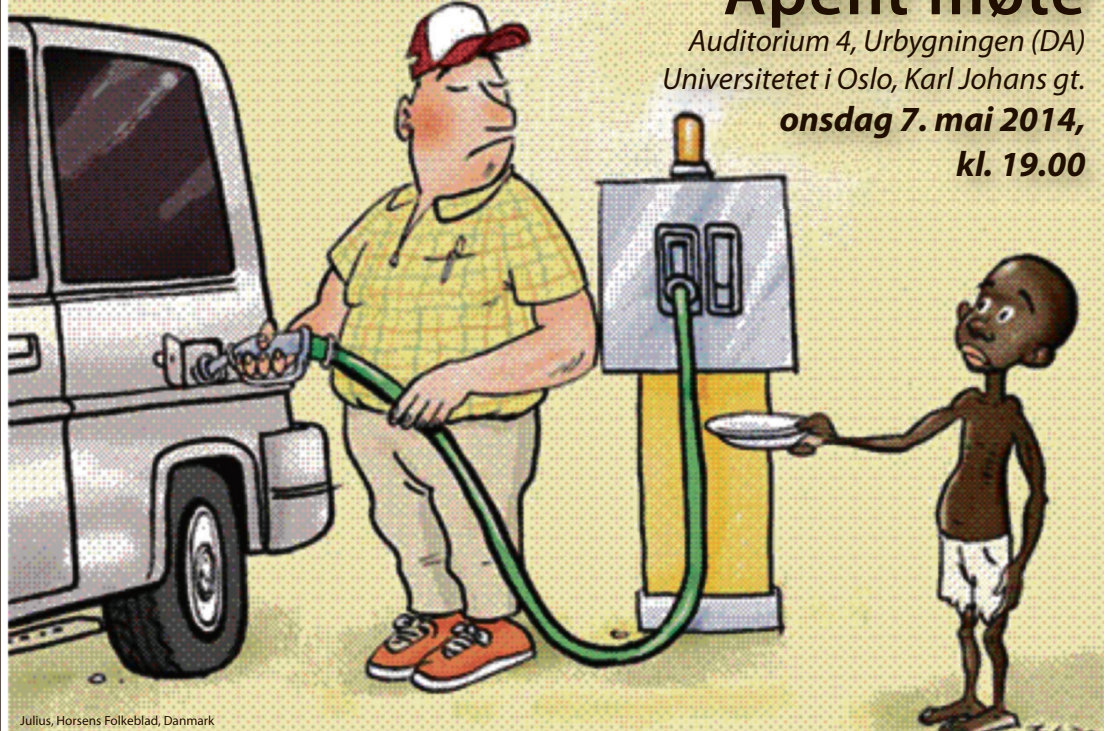
universitas@universitas.no

Klimatrusselen – biodrivstoff og miljøbevegelsens rolle

Dr. philos. Jacob Nordangård –
universitetslektor ved Linköpings Universitet.

Åpent møte

Auditorium 4, Urbygningen (DA)
Universitetet i Oslo, Karl Johans gt.
onsdag 7. mai 2014,
kl. 19.00

Julius, Horsens Folkeblad, Danmark

KLIMAREALISTENE

www.klimarealistene.com

Krever frislipp av UiOs «vaktbikkje»

For to uker siden sa internrevisjonssjef Sveinung Svanberg at han følte seg sensurert av UiO-ledelsen. Nå skal revisjonens retningslinjer endres.

Internrevisjon

tekst Cecilie Storbråten Gjendem
foto Hans Dalane-Hval

I løpet av den siste måneden har en konflikt mellom internrevisjonen (EIR) og ledelsen av Universitetet i Oslo (UiO) blusset opp på bakgrunn av uenighet om hva revisjonens rolle faktisk skal være. Neste uke legges ledelsens forslag fram for universitetsstyret.

– De retningslinjene vi har hatt for internrevisjonen, er ti år gamle, så jeg synes det er veldig bra at vi gjennomgår dem og gjør de endringene som trengs for at dette viktige organet skal fungere effektivt, sier Eva Holthe Enoksen, en av to studentrepresentanter i universitetsstyret.

Håper på misforståelse

Konflikten mellom EIR og ledelsen ved UiO startet i vinter. Revisjonssjef Sveinung Svanberg fikk da beskjed om ikke å sende rapporten han hadde skrevet om en student, til studenten det gjaldt. Svanberg valgte å ignorere ledelsens ønsker og fortalte Universitas at han følte seg sensurert.

Studentparlamentsleder Gabrielle Legrand Gjerdset håper dette er en overdrivelse fra Svanbergs side.

– Jeg har ikke sett denne saken fra innsiden, men ut ifra det jeg har lest, så håper jeg at det er en overdrivelse fra internrevisjonen. Det er absolutt ikke positivt om de faktisk har blitt sensurert, sier Gjerdset.

Hun understreker at Studentparlamentet til tross for dette fortsatt har tillit til universitetsledelsen, og at de spent avventer resultatet av styremøtet neste uke.

– Det at internrevisjonen i det hele tatt føler at de har blitt sensurert, er kanskje et hint om at ting ikke fungerer helt slik de bør nå, sier Gjerdset.

– Tøft og riktig gjort

Per i dag skal EIR rapportere til universitetsdirektøren, som deretter kan bestemme om resultatet av revisjonens arbeid skal legges fram for universitetsstyret, skriver Uniform. Denne ordningen har fått flere styremedlemmer til å reagere.

– Forutsatt at det internrevisjonen og Svanberg har sagt, er riktig, mener jeg det var tøft og riktig gjort av ham å handle slik han gjorde, sier styremedlem Ole Martin Nodenes.

Han bekrefter at han aldri ble informert om granskningen på

Bør ha «frie tøyler»: – Internrevisjonen bør ikke føle seg sensurert av universitetsledelsen, mener UiO-styremedlemmer Ole Martin Nodenes og Eva Holthe Enoksen.

«Det at internrevisjonen i det hele tatt føler at de har blitt sensurert er kanskje et hint om at ting ikke fungerer helt slik de bør nå»

Gabrielle Legrand Gjerdset, leder av Studentparlamentet ved UiO

Det medisinske fakultet, og mener at universitetsledelsen burde opplyst styret om konflikten med

Svanberg før den ble kjent i Universitas.

Tirsdag la universitetsledelsen fram forslag til nye retningslinjer for EIR som følge av konflikten og av en rapport fra PwC som avdekket flere mangler ved revisjonens arbeid og håndtering av saker.

Ifølge det nye forslaget skal nå EIR kunne rapportere direkte til styret dersom de mener det er nødvendig.

– Jeg er veldig fornøyd med forslaget ledelsen nå har lagt fram, men vi må allikevel diskutere nøye hvordan internrevisjonens oppgaver kan løses på en mest mulig uavhengig og effektiv måte, sier Nodenes.

Positiv til endring

Nodenes får støtte fra studentrepresentant Enoksen, som understreker at internrevisjonens

arbeid må kunne skje helt uavhengig av ledelsen ved UiO.

– Jeg synes det er veldig positivt at internrevisjonen nå skal rapportere til styret fremfor universitetsdirektøren. Jeg tror det vil styrke forståelsen for at internrevisjonen skal være uavhengig, sier styremedlem og studentrepresentant Eva Holthe Enoksen.

Hun understreker at hun på møtet neste uke vil legge fram forslag om at internrevisjonens retningslinjer skal gjennomgås hvert femte år.

– Tidligere har det kanskje ikke vært den største forståelsen for at internrevisjonen skal være helt uavhengig, det håper jeg endrer seg nå, sier Enoksen.

Enoksen sier at hun etter konflikten om saken ved Det medisinske fakultet vil sette seg inn i om internrevisjonen også skal kunne

rapportere direkte til den som melder inn saken for granskning.

Venter med å kommentere

Hverken universitetsdirektør Gunn-Elin Aa. Bjørneboe eller rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen, ønsker å uttale seg om konflikten med Svanberg før styremøtet neste tirsdag er ferdig.

– Neste uke er det styremøte, og jeg venter med å uttale meg til da, sier Ottersen til Universitas.

Videre understreker han likevel at han er svært opptatt av at Universitetet i Oslo skal ha en god internrevisjon.

– Revisjonen er viktig for institusjonen. Det jeg er opptatt av, er at internrevisjonen skal gi oss i ledelsen god bistand med å etterse at en tilfredsstillende intern kontroll er etablert og fungerer, sier han.

Alarmert: Studentombud ved UiO Marianne Høva Rustberggard mener informasjon om en enkeltstudent har blitt spredt rundt på Det medisinske fakultet i strid med taushetsplikten..

Varsler om brudd på taushetsplikten

Det medisinske fakultet brøt taushetsplikten i en sak de syntes skapte «dårlig stemning», skriver Studentombudet ved UiO. – En misforståelse, svarer fakultetet.

Taushetsplikt

tekst Halvard Dypvik
foto Matthis Kleeb Solheim

I et brev til fakultetsdirektøren som Universitas har fått innsyn i, varsler Studentombudet ved UiO om et brudd på taushetsplikten ved Det medisinske fakultet (MED). I brevet skriver ombudet at hennes vurdering av en enkeltsak «enten har sirkulert blant ansatte i studieadministrasjonen på fakultetet, eventuelt at vurderingen og innholdet i den har blitt gjort kjent for de ansatte på annen måte», noe «ombudet anser som brudd på taushetsplikt.»

At flere kjente til vurderingen, fremkom i en telefonsamtale Studentombudet hadde med en ansatt på fakultetet høsten 2013, hvor det skulle avtales et møte.

Den ansatte fortalte at saken hadde bidratt til «dårlig stemning» på fakultetet, og ønsket derfor å utsette møtet.

Manglende profesjonalitet
«Studentombudet ønsker å uttrykke bekymring for studenten vurderingen gjaldt sin rettssikkerhet, gitt denne mangelen på profesjonalitet», skriver Studentombud Marianne Høva Rustberggard til fakultetsledelsen. Overfor Universitas ønsker hun derimot ikke å kommentere saken utover brevene avisen har fått innsyn i.

– Føler du fakultetsledelsen har svart ordentlig?

– Det vil være en av de tingene som jeg tar med meg i vurderingen av om jeg skal ta det videre eller ikke.

– For det fremkommer jo av andre brev at du føler de ikke har svart

på alle punktene?

– Det er riktig.

Feiltolket

MED stiller seg på sin side uforstående til kritikken. Dekan Frode Vartdal sier til Universitas at ingen uvedkommende har fått innsyn i saken.

– Dette har blitt feiltolket, og de eneste som har fått innsyn er seksjonssjef, nestleder og saksbehandler, sier han til Universitas.

– Har MED gjort noe for å under-

søke saken?

– Jeg har snakket med seksjonssjefen, som forklarer dette, sier Vartdal.

«Dårlig stemning»

I svaret til Studentombudet fra MED oppgis det at innvendingen fra Studentombudet må bero på en misforståelse, som kan dreie seg om en generelt «trykket stemning» i seksjonen på den tiden som følge av vanskelige studentaker og mye medieomtale. Vartdal ønsker ikke å utdype videre hva det her refereres til.

– Dette har jeg ingen kommentar til. Det har ingenting med denne saken å gjøre.

– Studentombudet omtaler i brevet dette som mangel på profesjo-

nalitet, er dette et problem på Det medisinske fakultet?

– Jeg vet ikke hva hun mener med det. Det må du spørre henne om. Så vidt jeg kan se, har hun ikke grunnlag for å hevde noe sånt. Så da må hun kunne svare for det. Det må hun dokumentere.

Ingen konsekvenser

Studentombudet ønsker ikke å utdype om dette har fått konsekvenser for studenten.

– Jeg anser eventuelt det som en annen sak, og så er jeg bundet av taushetsplikt når det kommer til dialogen med studenter.

Dekan Vartdal hevder det ikke er grunn til å bekymre seg for studentens rettssikkerhet, og at saken ble behandlet i henhold til regelverket.

– Vil dette få noen konsekvenser for de involverte?

– Nei, fordi det ikke har skjedd noen brudd på saksbehandling i det hele tatt. Vi driver saksbehandling på en sikker måte. Og i denne saken har det ikke vært noen unntak i så måte.

«Vi driver saksbehandling på en sikker måte. Og i denne saken har det ikke vært noen unntak på så måte»

Frode Vartdal, dekan ved Det medisinske fakultet på UiO

universitas@universitas.no

– Jeg er en hard leder

Forlegen: – Bilder er det verste med jobben, ler den valgte lederen for Studentparlamentet ved HiOA, Tord Øverland.

I forsøket på å leke «studentsuperhelt» gikk Tord Øverland på en psykisk smell. Nå er han tilbake og skal representere 17 000 studenter som leder for Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

Studentpolitikk

tekst Ingri Bergo
foto Hans Dalane-Hval

Det knappe tre år gamle Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) har fått ny leder. Han heter Tord Øverland, og har allerede erfaring fra stillinga som læringsmiljøansvarlig.

– Jeg er veldig spent på hva en hverdag som leder innebærer. Jeg gleder meg mest til å snakke mer

politikk og mindre organisasjon, sier han.

Politisk er det viktig for Øverland å involvere studenter mer i forskning, samt å forbedre studentparlamentets og høyskolens internasjonale politikk.

– Her er det mye å ta tak i. Men det er viktig å forstå at det ikke er jeg som bestemmer, men parlamentet, sier han.

Øverland gjentar flere ganger at han ønsker å være mer leder enn sjef.

– Jeg vil være en samlende og inkluderende leder. En som får frem studentmeningene, både på en faglig god måte og med et snev av humor, smiler han.

Åpen for universitetsdebatt

– Det viktigste for meg er å skape en fellesskapsforståelse, både mellom studenter og ansatte, men også internt i studentdemokratiet.

Øverland er ikke redd for å gå imot ledelsen dersom det skulle bli nødvendig.

– Jeg er en hard leder, men også løsningsorientert. Det å være uenig er en del av det å få fram debatt og gode løsninger, sier han.

Hva mener du om universitets-satsingen til HiOA?

– Det viktigste er ikke at HiOA skal bli et universitet. Men vi må tørre å diskutere *hva slags* universitet vi skal bli dersom det blir aktuelt.

Imidlertid presiserer Øverland at han er kritisk til Høgskolens pengebruk og prioritering av ressurser på prosjektet.

– Men jeg vil ikke jobbe aktivt mot universitets-satsingen. Å sette seg konstant på bakbena har ingen hensikt, sier han.

Bare en jobb

Forrige gang Øverland gikk til valg tenkte han at det skulle være en livsstil. Nå vet han at det bare må være en jobb. Tidligere har han erfart hvor galt det kan gå når man forsøker å leve et liv som «studentsuperhelt», med altfor mye på agendaen. Øverland gikk i mars ut i avisen *Khrono* og fortalte om hvordan han til slutt måtte kaste inn håndkleet og be om hjelp. I dag mener han erfaringen har gjort ham sterkere.

«Det skal være gøy å være engasjert, det skal ikke være en plikt»

Tord Øverland,
nyvalgt leder for SP ved HiOA

Disse blir HiOAs nye studentledere:

- Leder: Tord Øverland
- Nestleder: Tamara Valdueza Eiret.
- Fagpolitisk ansvarlig: Kine Nossen.
- Læringsmiljøansvarlig: Jørgen Andersen
- Representanter til høgskolestyret: Eline Stølan og Christoffer Alsvik
- Representanter til landsstyret i NSO: Sandra Yeomans, Kine Nossen, Christine Svendsrud

– Det jeg har opplevd, har formet meg som person. Jeg tenker mye på inkludering og utfordringene en student kjenner på, sier han.

Viktig å prioritere

Øverland er forberedt på å måtte kutte ned på antall ting å gjøre, og han vil få de rundt seg til å gjøre det samme.

– Så handler det om å bli flinkere i Studentparlamentet til å prioritere akkurat hva vi skal gjøre, sier han.

For det kreves mye av de til-litsvalgte, og det mener Øverland er riktig.

– Samtidig skal det ikke være en belastning å være engasjert. Vi er avhengige av de kloke hodene, men de kloke hodene må også hvile, sier han.

– Det skal være gøy å være engasjert, det skal ikke være en plikt.

ingrigb@universitas.no

Kan splitte jussutdanninga

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen åpner for å splitte opp profesjonsstudiet i juss i selvstendige bachelor- og masterløp.

Profesjonsutdanning

tekst Cecilia Johansen Eriksen
foto Birte Nystad Magnussen

Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen ønsker å legge til rette for en oppdeling av det integrerte masterstudiet i juss, og dermed splitte dagens profesjonsstudium til en separat bachelor- og mastergrad. Ordningen skal bare gjelde for de universitetene som ønsker det. I dag tilbys profesjonsutdanninga kun ved Universitetet i Oslo (UiO), Bergen (UiB) og Tromsø (UiT), mens flere utdanningsinstitusjoner i Norge tilbyr studiet som en selvstendig bachelorgrad. I dag må bachelorstudentene søke opp-tak til master på grunnlag av karakterene fra videregående skole. En oppdeling av profesjonsstudiet vil derfor legge til rette for at også disse kan gjennomføre en master i juss på rettferdig vis.

Negativ til oppdeling

Trude Haugli, dekan ved det juridiske fakultetet til UiT, er negativ til oppdelingen.

– Vi har diskutert dette i mange runder, men kommet fram til at vi inntil videre ønsker å beholde en femårig integrert master, da vi ser at denne fungerer godt. Kandidatene våre er ettertraktet på arbeidsmarkedet, og vi ser ikke at det er klare faglige argumenter for en oppdeling.

Hun mener i tillegg at en oppdeling vil medføre nye interne problemer for studiet.

– På UiT har vi ikke ledig kapasitet til flere masterstudenter på de to siste årene, så mangelen på plasser vil definitivt bli en utfordring. De studentene som har studie-plass hos oss, er tatt opp til et femårig løp og fyller dermed alle studie-plassene, sier Haugli.

Usikkert inntil videre

Dekan ved det juridiske fakultetet til UiO, Hans Petter Graver, sier at Universitetet fremdeles avventer beslutningen.

– Vi har satt i gang et arbeid for å se på hvilke muligheter oppdelingen kan ha for jussutdanninga. Dersom det er muligheter for forbedring av studiet, er vi villige til å vurdere saken.

Han er imidlertid skeptisk til hvorvidt kvaliteten vil opprettholdes dersom profesjonsstudiet splittes.

– NOKUT stiller lavere krav til forskning i en bachelor- enn i en mastergrad. Ved en splittelse er det derfor viktig at studiekvaliteten til bachelorgraden økes, slik at kvaliteten på utdanninga opprettholdes, sier han.

Vegard R. Lauvdahl, leder i Juristforbundet-Student, er enig i at det må stilles krav til en oppdeling av profesjonsstudiet.

– Vi er positive til en modernisering, særlig med tanke på å få en naturlig sammenheng mellom dagens bachelorstudier og masterstudiene i juss. Det er imidlertid viktig at beslutningen om oppde-

Tilbyr splittmulighet: Universitetene som ønsker det, skal kunne åpne det som i dag er en profesjonsutdanning i juss, til å bli et bachelor- og et mastergradsløp, om Torbjørn Røe Isaksen får det som han vil. Fagmiljøet ved Universitetet i Tromsø er skeptiske.

ling gjennomarbeides nøye. Det faglige innholdet i bachelordelen og masterdelen må være i tråd med hva samfunnet trenger av juridisk kompetanse på ulike nivå, avslutter Lauvdahl.

Svært positiv

Anne Bang Lyngdal, instituttleder i juss ved Høgskolen i Buskerud og Vestfold (HBV), er positiv til en oppdeling av studiet. Hun forstår likevel at enkelte kan være skeptiske til forslaget.

– Jeg synes det er veldig fint hvis studentene fra høgskolene får muligheten til å søke seg inn på master i juss basert på bachelor-karakterene. Det er derfor viktig at det gjøres tiltak for å sikre kvaliteten videre på studiet. Opptaksprøver på masternivå og bruk av felles sensor-korps for alle utdanningsinstitusjonene er en måte å gjøre dette på, mener Bang Lyngdal.

universitas@universitas.no

Friskt blod: Ketsjup på sprøyte må til når Nora Tiller (27) og Linn Stebekk (21) skal la en dukke forestille et overdoseoffer til en livredningsøvelse. Begge studerer sykepleie ved Lovisenberg diakonale høgskole, som opplever 25 prosent flere førstevalgs-søkere sammenlignet med i fjor.

Strømmer til sykepleierstudiet

Ti prosent flere enn i fjor har søkt seg til sykepleierstudier. Nå stiger trolig karakterkravene.

Opptakstall

tekst Agnete Moland Klevstrand
foto Helene Kristiansen

– Vi vet jo at behovet for sykepleiere er stort og vil bli større. Kanskje har mange blitt mer opptatt av å velge et trygt yrke.

Det sier sykepleierstudent Nora Tiller (27) om de økte søkertallene til sykepleierutdanninger landet over. Sammen med medstudent Linn Stebekk (21) ved Lovisenberg Diakonale Høgskole deltar Tiller på en undervisningsøvelse i livredning av overdoseofre. Det er en studiedag et stykke unna sommerjobbene som venter på sykehus og i hjemmesykepleien. Nettopp spekket av arbeidsoppgaver sykepleiere kan utføre, gjør studiet attraktivt, mener studentene.

Flere velger realfag

Årets søkertall fra Samordna opptak viser en kraftig økning innen realfaglige studier på rundt 12 prosent. Samtidig synker antallet søkere til humanistiske fagretning

ger. Mest markant er nedgangen innen mediefag, som har 7,5 prosent færre søkere i 2014 sammenlignet med i 2013. Historiefag går tilbake med nesten 3 prosent, og 5,4 prosent færre ønsker seg til estetiske fag. Kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen uttalte fredag at han er fornøyd med søknadsøkningen for realfag:

– Det er over flere år satset systematisk på realfag og teknologi.

«Vi klarer ikke helt å forklare tallene»

Dag Karterud, instituttleder ved Høgskolen i Oslo og Akershus

Det er fortsatt et stort behov for ingeniører og andre med realfagskompetanse i samfunnet. Jeg er derfor veldig glad for at så mange unge søker seg til slik utdanning, sa kunnskapsministeren.

Kan ikke forklare

– Vi klarer ikke helt å forklare tallene, men vi er veldig fornøyd med at årets søkertall er så gode, sier instituttleder ved Fakultet for helsefag ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), Dag Karterud.

På landsbasis har sykepleierutdanningene opplevd 10,8 prosent flere søkere i år sammenlignet med søkertallene for 2013. HiOA opplever nesten ti prosent flere førstevalgssøkere til sine sykepleierutdannelse i Oslo i forhold til i fjor. Nå blir trolig også karakterkravene høyere.

– Det kan gjøre at noen som hadde regnet med å komme inn, likevel ikke gjør det. Vi regner med at karakterkravene kommer til å øke noen tideler, sier Karterud og legger til at økte karakterkrav nok vil være positivt for Høgskolen.

– Det kan gjøre at færre stryker, og at flere gjennomfører studiet.

– Lønnen avgjør neppe

Tilbake på ferdighetssenteret ved Lovisenberg Diakonale Sykehus flytter rutinerte hender rundt på

Disse fagene øker mest

■ Realfag	11,5 %
■ Informasjonsteknologi	8,7 %
■ Helsefag	6,6 %

Disse fagene synker mest

■ Pedagogiske fag	-7,9 %
■ Mediefag	-7,5 %
■ Landbruksfag	-7,4 %

Kilde: Samordna Opptak

dukker i menneskestørrelse. Med pannen vendt ned i en bordplate og en sprøyte i underlivet er dukken klar for å spille overdoseoffer. Tredjeårsstudentene spiller selv statistiser for å gjøre overdosetilfellet mest mulig realistisk når de skal undervise sprøyteromspersonell i livreddende behandling av overdoseofre. Heller ikke de er sikre på hvorfor så mange flere ønsker å bli sykepleiere i år.

– Det er nok i hvert fall ikke lønnen, sier Nora Tiller.

universitas@universitas.no

Vil snu humanist-snakk

– NHO har flere ganger uttalt seg nedlatende om de humanistiske fagene. Enkelte av de humanistiske fagene har blitt fremstilt som mer eller mindre tulle, sier leder i Forskerforbundet, Petter Aaslestad, som mener Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) bør legge om retorikken.

Han viser til årets søkertall fra Samordna opptak, hvor det fremgår at færre søker seg til mediefag, historie og estetiske fag enn i 2013. Språkfagene har hatt en svak økning i antallet førstevalgssøkere.

– Årets søkertall viser at vi må slutte med å snakke ned humaniora. Nå trenger vi økt rekruttering, særlig til språkfagene, sier Aaslestad.

Direktør i NHOs kompetanseavdeling, Are Turmo, kjenner seg ikke igjen i Aaslestads uttalelser om at NHO har hatt en nedlatende retorikk overfor humanistiske fag.

– Kommunikasjonen har vært tydelig. Vi anerkjenner fullt ut humanioras verdi, men vår rolle er å formidle bedriftenes behov, sier Turmo.

universitas@universitas.no

omverdenredaktør: **Sverre Olav Trovik**
sverreot@universitas.no 980 66 684

OMVERDEN**Fotoreportasje**

foto Birte Nystad Magnussen

Mer enn Putin

Den politiske avstanden mellom Russland og de vestlige landene øker. Men Russland er ikke bare president Putins strategiske posisjonering, vodka og en forventet levealder på rundt 60 år. Universitas' fotograf dro til St. Petersburg for å utforske det Russland vi ikke leser om på avisenes forsider.

1

Cocktail og kritikk: Det unge klientellet på den hippe baren The Union er samstemt i både kritikken av Putin og gleden ved cocktailen. Forskjellene mellom by og land er store i Russland, spesielt blant unge, og russere fra utenfor byene er overrepresentert i militæret. Mange av studentene i St. Petersburg kan minne mer om Grünerløkka uniformerte hipsterhær enn om de russiske soldatene stasjonert på Krim.

2

En bil i Kuptsjino: En viktig politisk skillelinje i Russland går mellom middelklassen på den ene siden og byråkratiet og oligarkene på den andre siden. Området Kuptsjino, i utkanten av St. Petersburg, har opplevd en stor tilflytning av den voksende russiske middelklassen. I 2012 hadde middelklassen sett seg lei på korrupsjon og monopoler, og det ble avholdt omfattende demonstrasjoner mot Putin. I dag er det stille i Kuptsjino.

3

Hatten: På utestedet The Hat sitter den politiske rådgiveren Alex Raevsky. Han forteller at han har jobbet både i Vladivostok, Russlands østligste by, og i Kaliningrad, punktet lengst vest. Snart skal han på et arbeidsopphold ved Svartehavet i sør. Russlands ulike etniske grupper avspeiles i landets kulturelle mangfold. Fra mongolenes folkemusikk til persernes og muslimenes kunstmusikk til den mer vestlig inspirerte populærmusikken. På The Hat i St. Petersburg er det jazz det går i.

4

Loft project etagi: Også i det tidligere Sovjet er industrien på hell. En gammel brødfabrikk er gjort om til et galleri for moderne kunst. Alt er stort i Russland: Kunstnerne kan boltre seg på 3000 kvadratmeter over fem etasjer. Den tidligere fabrikk er nå et kulturelt senter og et liberalt knutepunkt. Se så fort dama gestikulerer med armene – så liberalt er det på Loft Project Etagi.

debattredaktør: **Thea Storey Elnan**
debatt@universitas.no 479 64 336

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT Si din mening på universitas.no

Vaktpuddel

- « Helter som Sveinung Svanberg er noe vi trenger flere av. Jeg er så lei av alle nikkedukkene i dette bizarre systemet. **noname**
- « For noen år tilbake opplevde jeg selv å bli dårlig behandlet ved et annet fakultet. At universitetsledelsen fortsatt prøver å kneble en del av sine kritikere er synd. Universitetsledelsen burde heller styrket de interne systemene for å avdekke avvik og kritikkverdige forhold. **avsender**
- « Utrolig at Bjørneboe kommenterer så svakt. At det gjelder enkelte saker, må UiO godta, siden det er enkelt mennesker som utdanner seg ved denne institutt **anonym**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Universitetsledelsen i strid med egen «vaktbikkje»»

Syk medisin

- « Du bør ikke bli syk selv dersom du studerer medisin, blir du borte fra noe undervisning kan det rokke ved hele utdanningen. Jeg er skuffet over fakultetet og arrogansen **Ferdig lege etter mye slit**
- « Det medisinske fakultet elsker toppidrettsutøvere, de kan bruke 15 år på å bli lege, alt serveres på sølvfat. Det som betyr noe er etternavn, toppidrett og at mamma og pappa er leger **Mari**
- « Jeg hadde selv helseproblemer mens jeg gikk på MED, men ba aldri om hjelp da jeg hadde hørt alt for mange historier. Veldig glad for å være ferdig både med fakultetet og Oslo-sykehusene! **Turnuslege**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «– Uforsvarlig studentbehandling»

«Det som betyr noe er etternavn, toppidrett og at mamma og pappa er leger.»

Mari

Fra debatten til nyhetssaken «– Uforsvarlig studentbehandling»

TWITTER studentnyheter på 140 tegn

@snaasapaven Like sikkert som at rødbuksene dukker opp i månedsskiftet april/mai er full dekning på lesesalene. Student-Norge støtter skipperne

24.apr

#Eksamenstid

@supercamilla @Universitas_no er den raskeste vei til twitterkjendisstatus

24.apr

Word

@SchwiTwit @supercamilla savner plassen min @Universitas_no

24.apr

Vær så god

@HipsterGuuurl Fattig, gleder meg til den dagen jeg blir student..

24.apr

Sier som Aretha: You better think again!

@snorrevalen I dag tenner vi et lys for @Ungehoyre, som av lojalitet til regjeringa vedtok krav om reservasjonsrett. Det er lov å tenke selv, er moralen.

25.apr

#Hoyralen

@LeneWikander Den norske mannsrolle-debatten trenger en skikkelig homsepatrolje!

28.apr

Fab5 2.0.

Urettmessig kritikk fra Universitas

Internasjonalisering

Gabrielle Legrand Gjerdsset, leder av Studentparlamentet ved UiO

I Universitas' leder 9. april får Studentparlamentet (SP) ved Universitetet i Oslo (UiO) kritikk

for å ha et snevert perspektiv i sitt internasjonale arbeid, og at inntoget av Internasjonal liste forhåpentligvis skal snu på dette. Som leder av parlamentet opplever jeg denne kritikken som overraskende og noe uvant. Som regel kritiseres vi for å bry oss for mye om internasjonale saker «vi ikke kan gjøre noe med», og for lite om studentenes hverdag på campus.

Å mene at parlamentets internasjonale engasjement begrenser seg til ANSA og utveksling, vitner mer om Universitas' totale uvitenhet enn et reelt bilde. Utveksling er viktig, og det er gledelig å vise til at vi er i startfasen på et samarbeidsprosjekt om nettopp utveksling med ANSA. Det internasjonale engasjementet til SP UiO begrenser seg ikke til dette.

Studentparlamentet kan stolt se tilbake på å ha fått UiO til å innføre etiske retningslinjer som førte til utkastelse av sikkerhetskonsernet G4S på grunn av deres menneskerettighetsbrudd på Vestbredden, og på å ha fått gjennomslag

Søkes: nyansert verdensbilde

64 iranske studenter slapp ikke inn i Norge i fjor. Årsak: frykt for masseødeleggelsesplaner. Universitas har de siste åra brakt flere saker om Politiets sikkerhetstjenestes skrupis til studenter fra Iran, et land som er gjenstand for flere FN-resolusjoner og sanksjoner. Avslagstallene fra 2013 er et resultat av at PST samme år varslet at de ville systematisere risikovurderingen av iranske studenter. I ukas avis setter jusprofessor Jan Fridtjof Bernt spørsmålstegn ved det juridiske grunnlaget for avslagene. Han får følge av viserektoren ved Universitetet i Oslo, Knut Fægri, som veier på om studentene i det hele tatt kan lære noe av nytte for å lage masseødeleggelsesplaner her, og tegner et bilde av å fange masse fisk for å finne en eller to av interesse. Problemet er selvsagt at denne «fiskefangst» vil være et svært inngripende tiltak mot den enkelte student. Slike frihetsinngrep krever gode og konkrete begrunnelser. Dersom prosessen foregår på noe i nærheten av et slikt vis som Fægri og Bernt ser for seg, utgjør det en generalisering som er helt uakseptabel. Men PST holder naturligvis kortene tett til beystet, og på deres seminar med norske utdanningsinstitusjoner om «skjermerverdig studenter» denne uka var derene stengt. Det vi imidlertid fikk vite, var at det på møtet skulle informeres om institusjonenes ansvar og plikter. I våre spalter har UiO tidligere viselig avvist å overvåke sine studenter. Det er en holdning vi kan anbefale å opprettholde. Det føles også betimelig å minne om noe en iransk student tidligere har påpekt i våre spalter: En del av de iranske studentene som søker til Norge, er utelukket fra studier i hjemlandet på grunn av politisk overbevisning. For Iran består naturligvis ikke bare av atomkraftslukkende regimemedlere. Og selv om PST selvfølgelig skal se ublidt på potensielle faser for rikets sikkerhet, bør den berømmelige globaliserings og gjøre vårt syn på andre nasjoner hakket mer nyansert. I så måte kan en mer lifisere til ukas glade

UNIVERSITAS NR. 13, 2014

for Students at Risk-ordningen sammen med SAIH. Dette hadde ikke skjedd uten SP UiOs engasjement i saken. Vi kan også se tilbake på et aktivt arbeid med Open Access. Det er nesten alltid internasjonale saker på møtekartet, fra europeiske solidaritetsmanifest til utvekslingsstudentens situasjon på UiOs campus.

Dette året har vært preget av kampen mot skolepenger, en kamp der SP UiO var blant de tydeligste stemmene og primus motor for den tverrpolitiske aksjonen foran Stortinget. Vi har hatt besøk av studentorganisasjoner fra Göteborg, Fukushima, Burma, El Salvador og London, og vært aktive i mottakelsen av Erasmus-studentene og deltakerne på den Internasjonale Sommerskolen. I juni blir det en internasjonal temadag der vi skal ta en kikk på problemstillinger som angår studenter som oss i andre land.

I Norsk Studentorganisasjon (NSO) debatterer medlemslagene om man skal mene noe om studenters situasjon i andre land, mens på UiO debatterer man hvor radikale man skal være. I framtida håper jeg Universitas med rette kan utfordre andre medlemslag i NSO om deres internasjonale perspektiv, for det trengs. Jeg gleder meg til Internasjonal listes inntog i Studentparlamentet og ser fram til ennå et perspektiv i de internasjonale sakene.

La homofile gifte seg

Kirkemøtet

Geir Wiknes, stud.theol. Ved Det teologiske fakultet, UiO

Det har nok en gang vært Kirkemøte i Den norske kirke. Kirkens storting har vært samlet, og i flere år har mange ventet på at kirken skal gi sin tilslutning til Stortingets vedtak om felles ekteskapslov. I oktober 2013 ga bispemøtet sin læreuttalelse i spørsmålet om likekjønnet samliv, hvor to av tre biskoper ikke fant «noe læremessig til hinder for at Den norske kirke kan bidra ved inngåelse av likekjønnet ekteskap», men hvor de samtidig anbefalte Kirkemøtet å vedta å arbeide fram en liturgi for forbønn for borgerlig inngått likekjønnet ekteskap.

3.-8. april gikk Kirkemøtet av stabelen i Kristiansand. Det var et langt sakskart, men den saken som fikk mest oppmerksomhet, av både kirkelige medarbeidere og folkevalgte i menighetsråd og -utvalg, var «samlivssaken». Saken er som kjent viktig for mange. Både for oss homofile, våre familier og venner, og for akademia, som har levert oppdatert teologi til kirken omhandlende både samliv, kjønn og samfunn.

Under hele Kirkemøtet var studenter som selv er homofile, fra Det teologiske fakultet ved UiO, til stede. For å fortelle vår historie. For å forsøke å gi saken et ansikt. For å si til beslutningsta-

gerne at dette er viktig for livene våre, og mange andres. Det var en sterk opplevelse for mange. Det er vanskelig når en av Kirkemøtets lengste debatter i historien faktisk handler om hvorvidt kjærligheten mellom to mennesker skal være tillatt å feire i kirkene eller ikke. Og det er vanskelig å oppleve at det er ens eget liv det er snakk om. Teologisk er det i hovedsak to sprikende retninger i synet på homofil kjærlighet. En retning vektlegger det etiske i Bibelens kjernetekster om likeverd, kjærlighet, respekt og tilgivelse, blant annet sitatet «størst blant dem er kjærligheten».

«Det er vanskelig når en av Kirkemøtets lengste debatter i historien faktisk handler om hvorvidt kjærligheten mellom to mennesker skal være tillatt å feire i kirkene eller ikke»

På motsatt side er det fokusert på kristendommens lange tradisjon for å kun romme heterofilt ekteskap som kirkelig ramme for (seksuelt) samliv. Det vektlegges at det er hetero-sex som er det som naturlig gir barn, og derfor er det det Gud har tenkt skal være det beste å leve i, og å oppdra eventuelle barn innenfor. Det er selvsagt få av Jesus-ord på noen side av saken, fordi Jesus ikke forholdt seg til kjærlighet mellom to

voksne av samme kjønn innenfor de juridiske og sosiale rammer som vi har i dag.

Det som har skjedd på Kirkemøtet, er et viktig skritt i riktig retning. Ikke fordi homofile ikke den gangen heller er inkludert i kirkens liturgier, men fordi Kirkemøtet heller ikke vedtok forslaget som låser ekteskapet kun til heterofile. Kirkemøtet får saken tilbake om kort tid, og i mellomtiden er det valg til Den norske kirkes høyeste organ – hvert medlem har én stemme. Bruk den og bli med å gi all kjærlighet like vilkår i kirka!

ARKIVFOTO: HELLE GANNESTAD

Ny boligpolitikk til støtte for studentene: «Norge trenger et offensivt og progressivt Arbeiderparti, som tør å la de overordna mål styre i boligpolitikken. På lang sikt er det uholdbart å ture fram med å dilte etter den velbemidla middelklassen.», skriver Aksel Braanen Sterri. Her er Ap representert ved parti-topp og het kandidat til partiledervervet, Jonas Gahr Støre.

Feig boligpolitikk

Grunnet feige politikere sliter norske studenter med å kjøpe seg bolig, mener tidligere studentpolitiker og forfatter av nylanserte «Tilbake til politikken» Aksel Braanen Sterri.

Kronikk

Aksel Braanen Sterri, tidligere studentpolitiker og forfatter av *Tilbake til politikken: Hvordan Arbeiderpartiet igjen skal bli folkets parti*

Hva har Dalai Lama og boligpolitikken til felles? Det finnes ingen andre områder i politikken hvor det er så stor avstand mellom hva eksperter og uavhengige observatører foreslår, og hva politikerne gjør.

Den oppgitte årsaken til at det gjøres så lite med boligpolitikken her til lands, er at det er politisk umulig å gjøre noe med den. Dette er imidlertid et postulat fra feige politikere, ingen naturlov.

Nå som Arbeiderpartiet befinner seg i opposisjon og en ny leder skal på plass, er det imidlertid rom for å konstruere en sosialdemokratisk boligpolitikk. I boka «Tilbake til politikken» tar jeg til orde for en politikk som demper boligprisveksten, hjelper vanlige folk og studenter med å skaffe seg bolig og slutter å subsidiere folk med de største inntektene og de største boligene.

Fakta er klare: Siden forrige boligkrise slapp taket i 1992, har prisene firedoblet seg. I tettbygde strøk har prisene steget enda mer, noe studenter kjenner på leie- og kjøpsprisen. Anerkjente økonomer advarer mot en norsk boligboble.

Man skulle kanskje tro at Jens Stoltenberg og Arbeiderpartiet var på ballen. Tross alt har trygg økonomisk styring vært kjernen i partiets prosjekt. Det er de imidlertid ikke.

Snarere bidrar politikken som en gang var ment for å hjelpe vanlige folk og studenter med å skaffe seg bolig, til at de rike får mer. Årlig utgjør boligsubsidiene 55 milliarder kroner. Til sammenlikning bruker vi sju millioner kroner på boligpolitiske tiltak til de med lave inntekter, som for eksempel bostøtten.

Hvem boligsubsidiene går til, er ingen hemmelighet

i politiske kretser. Boligmeldingen, som kom i 2013, slår fast at «den samla skattefavoriseringa av bustader er først og fremst til gagn for høginntektsgruppene». Subsidiene bidrar til å presse opp prisene og gjør oss mer sårbare for svingninger i økonomien.

Vi har farlig høye boligpriser, som opprettholdes av en politikk politikerne er for feige til å endre.

Redselen for boligeiernes dom er forståelig, men hvis Arbeiderpartiet ikke tør å gjøre det som er rett, fordi de er redde for å gjøre noe som er upopulært hos velgerne, er partiet ferdig med å være en skapende kraft i det norske samfunnet. Å være et politisk parti handler om å være lydhør for det folket mener. Men det innebærer også å ta lederskap og ansvar.

«Snarere bidrar boligpolitikken som en gang var ment for å hjelpe vanlige folk og studenter med å skaffe seg bolig, til at de rike får mer»

Det finnes heldigvis ingen bevis på at en progressiv boligpolitikk vil føre til velgerflukt, og ny forskning tilsier at det kan være mulighet for å få med velgerne på laget om Arbeiderpartiet evner å utvikle en helhetlig sosialdemokratisk boligpolitikk i tråd med eget verdigrunnlag.

Det er flere grunner til at Arbeiderpartiet er nødt til å gå foran. For det første er Ap det eneste partiet med størrelsen og troverdigheten til å ta radikale grep. Pensjonsreformen, røykeloven i 1988 og handlingsregelen er alle eksempler på det. For det andre kan man ikke

la politikken styres av velgernes oppfatninger i enhver sak. Det vil skape inkonsekvent politikk. Men viktigere: Siden velgerne bruker dagens situasjon og partienes politikk som rettesnor for hva de selv mener, er det å la politikken speile velgerne logisk uholdbart.

Flere studier viser at partitilhørighet ofte kommer forut for folks standpunkter i de enkelte saker. Velgerne har en konservativ slagside som progressive politikere er nødt til å overkomme.

Det er de overordnede målene som må styre politikken, ikke det enkelte standpunktets popularitet. Hvis Arbeiderpartiet klarer å kommunisere hvilke mål og verdier de styrer etter, og hvorfor en ny boligpolitikk er nødvendig, er det grunn til å tro at velgerne vil slutte opp om denne.

Det er uten tvil fordeler med en viss subsidie av boliger, slik at blant annet unge folk kan komme seg inn på boligmarkedet. Det er derimot intet poeng å gi lånesubsidier til de som allerede har mye. Et enkelt grep må derfor være å sette et tak på hvor høye lån som skal gi fradrag. Om taket settes på én million kroner, vil det gi mange førstegangskjøpere, som har store studielån og liten egenkapital, en liten hjelp, uten at rike villaeiere får fradrag på den niende millionen.

Det er imidlertid ikke nok. I dag regnes knapt bolig som formue. Likningsverdien settes for lavt, og i motsetning til andre land har Norge ingen nasjonal eiendomsskatt. En effektiv måte å dempe prispresset i boligmarkedet, samtidig som ulikhetene i økonomien reduseres, er å innføre en progressiv eiendomsskatt.

Norge trenger et offensivt og progressivt Arbeiderparti, som tør å la de overordna mål styre i boligpolitikken. På lang sikt er det uholdbart å ture fram med å dilte etter den velbemidla middelklassen.

Delta i debatten, skriv til oss:
debatt@universitas.no

kulturredaktør: **Kenneth Wangen**
kennew@universitas.no 980 84 048reportasjeredaktør: **Christoffer Gundersen**
c.s.gundersen@universitas.no 920 82 228

KULTUR

Filmbransjeførstehjelp foreslått

FILM: En ny rapport fra Oslo Economics slår fast at Norge kan få flere filminnspillinger ved å innføre en ny insentivordning, skriver Klassekampen. Norsk Filmforbund tror antallet arbeidsplasser i norsk film kan bli doblet som følge av ordningen, som er etter modell fra Island. Islandske myndigheter refunderer 20 prosent av utgiftene til innspillinger på Island

dersom de oppfyller visse krav. Både internasjonale og nasjonale produksjoner kan søke om støtte. Rapporten anslår at en insentivordning kan føre til at mellom fem og ti utenlandske filmer legges til Norge i året, i tillegg til at flere norske filmskapere blir hjemme. I Storbritannia skal en lignende ordning ha bidratt til å skape nesten 30 000 jobber i filmbransjen.

Munch og naturen

UTSTILLING: For første gang samarbeider Munch-museet og Naturhistorisk museum om en utstilling. *Gjennom Naturen* åpnet 26. april og fremhever hvor mye natur som finnes i Munchs kunst, og hvordan historier fra naturen belyses gjennom Munchs bilder, melder Munch-museet. Utstillinga belyser også Munchs interesse for nye

Ukas
podkast:THIS
AMERICAN
LIFE

This American Life

Programleder: **Ira Glass**Funklende
amerikanske
glasskår

Et intervju med en 19 år gammel pedofil gutt som har bestemt seg for å aldri utforske sin seksualitet, en mann som våknet opp uten minne på grunn av malariatablettene han tok, en personlig historie om hvordan det er å være en del av syv søsken, good-guy-discount, verdens første undervannsarkeologer, ortodokse jødiske kvinner som ikke får skilsmisse, eller en amerikansk soldats historie om å bli lært opp i å ønske å drepe. *This American Life* gir oss annerledes historier. De er som regel korte, presise, informative og tankevekkende fortellinger. Hovedsakelig fra det virkelige liv. Jevnt over er kvaliteten høy – innmellom skyhøy. Programmet er lagt opp rundt et tema med korte innslag, ofte tre eller fire, i løpet av en time. Programmet, som første gang kom på lufta i 2005, da under navnet *Your Radio Playhouse*, ledes av Ira Glass. Innslagene lages av en god blanding ansatte og et bredt nettverk av frilansere, som resulterer i stort sett knallsterkt journalistisk arbeid, og et vidt spenn av innfallsvinkler. Trenger du idéer, å lære noe nytt eller vil du bare underholdes? Glasskårene fra det amerikanske livet anbefales sterkt.

Mari Mjaaland

anmeldelser@universitas.no

FOTO: NICOLAY WOLDSDAL

Kjemper om fødselshjelp: – Filmen blir ikke nødvendigvis bedre med pengestøtte, men den blir faktisk laget, sier Jon Vatne. Han deltar på «Pitchetevlinga» med en kortdokumentar om fleinsopp.

Studentfestival med
bransjesuksess

Hvert år tar TV2 og NRK med seg sjekkheftene til den lille sunnmørsbygda Volda. De er på jakt etter nye dokumentarfilmer, og mener den studentdrevne dokumentarfilmfestivalen Dokfilm er best i klassen.

Studentfestival

tekst Vilde Sagstad Imeland og
Petter Fløttum

En ung mann med strikkegenser og gonzo-solbriller vandrer nedover et grønt jorde utenfor Oslo. I skogkanten bøyer han seg ned og plukker opp en brun, liten sopp. En fleinsopp.

Sammen med seks andre dokumentarfilmideer konkurrerer teaseren til fleinsoppfilmen *Psykonauten* om å vinne gunsten til NRK, TV2, Norsk Filminstitut

og Vestnorsk Filmsenter. Det er «pitchetevling» på Den Norske Dokumentarfilmfestivalen (Dokfilm) i Volda, og syv spente filmskapere håper bransjerepresentantene velger å gi penger til akkurat deres film.

Livsviktig pengestøtte

– Jeg regner egentlig ikke med å vinne, men jeg sier ikke nei takk til penger, sier Jon Vatne, som akkurat har fortalt juryen hva han vil med *Psykonauten*. Nå står han i vårsola og venter på juryens svar. Han forventer ingenting, men vet

godt hva pengestøtte har å si.

– Filmen blir ikke nødvendigvis bedre med pengestøtte, men den blir faktisk laget, sier den trønderske filmskaperen.

Mer fritid gir
mange frivillige

Volda-studentene kan festival. Over 200 frivillige – eller hver tolvte Volda-student – har sørget for at det hele gikk av stabelen som planlagt, den siste helga i april. Men de har også bidratt til å opprettholde en annen tradisjon: festivalens posisjon som et viktig bransjetreff for Norges dokumentarfilmmiljø. Festivalensjef Guro Sollie Hansebakken forsøker å forklare hvordan.

– Filmbransjen lar oss vise filmene, helt uten å få penger for det. Vi har rett og slett ikke budsjett til å gi honorar, men folk mel-

der likevel på filmer fordi de synes det er så stor verdi i det å være her. Sollie Hansebakken trekker blant annet fram Margreth Olin, som har vært student i Volda, og som flere ganger har hatt premiere på filmene sine under festivalen.

– Er det en forutsetning at festivalen finner sted i ei lita bygd, eller har dere funnet frem til en universell festivaloppskrift?

– Det forutsetter nok at man har et miljø der man har muligheten til å påvirke. Men det er også billig å være student i Volda, og fordi studentene ikke trenger å jobbe, har de mer fritid enn studenter andre steder, sier Sollie Hansebakken, som også tror det handler om å velge seg en nisje.

– Det er ikke mange dokumentarfilmfestivaler i Norge, og miljøet for dokumentarfilm er generelt lite. Det er heller ikke

opdagelser innen naturhistorie, for eksempel Charles Darwins teori om artenes opprinnelse. Utstillinga finner sted både på Munch-museet og Naturhistorisk museum, og både Botanisk hage og museets bygninger tas i bruk. Fossiler, mineraler, utstoppede dyr, dyr på glass, samt vitenskapelige bøker, illustrasjoner og plansjer blir satt i sammenheng med Munchs bilder.

UiO-publikasjon får pris

TIDSSKRIFT: Norsk Tidsskriftforening har kåret årets tidsskrift for 2014. Vinneren er musikkmagasinet Eno. Studenttidsskriftet Bøygen er sammen med Plot de to tidsskriftene som får «hederlig omtale» av foreningen. Bøygen ble startet i 1988 og drives av studenter i litteraturvitenskap ved Universitetet i Oslo. Navnet er hentet fra

lbsens skuespill *Peer Gynt*. I juryens begrunnelse står det at «Bøygen har fullført sin 25. årgang, og er et studenttidsskrift på høyt nivå som tar litteratur og tekst på alvor. Blant skribentene finner vi både studenter og professorer, litterære debutanter og etablerte forfattere. Bøygen representerer en alternativ arena for akademisk tenkning, med rom for å utforske litteratur av alle sjangre og sjatteringer». En pris vil deles ut til tidsskriftet etter årsmøtet i Norsk tidsskriftforening torsdag 7. mai.

FOTO: EIVIND ØVERÅS

Dokumentarfilmens vugge: Ingen får betalt for å jobbe, og ingen får betalt for å vise filmer. Likevel greier Dokfilm å lokke til seg 200 frivillige og flere av de største navnene i det norske dokumentarfilmmiljøet.

FOTO: NICOLAY WOLDSDAL

NRK er «alltid» på plass: Her ser Petter Wallace fra NRK (nærmest), Kristine Ann Skaret fra Norsk Filminstitutt (foroverlent) og resten av juryen teaseren til Jon Vatnes fleinsoppdokumentar «psykonauten».

Den norske dokumentarfilmfestivalen

- Studentdrevet dokumentarfilmfestival som årlig arrangeres i Volda.
- Ble første gang arrangert i 1997, har siden vokst til å bli en av de største og viktigste festivalene for norsk dokumentarfilm.
- Frivillig drevet av studenter.
- Samler store deler av norsk dokumentarfilm-miljø, samt oppkjøpere som TV2 og NRK.

Kilde: Den Norske Dokumentarfilmfestivalen og Wikipedia

mange som i like stor grad fokuserer på norsk film slik vi gjør. Festivalen har blitt et sted hvor bransjen treffes, både for å vise film, snakke om film og for å være sosiale.

Volda og Cannes

Kristine Ann Skaret er konsulent i Norsk Filminstitutt og vurderer de kunstneriske ambisjonene bak prosjektene i «pitchetevlinga». I konkurransen kjemper regissører og produsenter om å vinne 15 000 kroner til filmen sin. Skaret bekrefter at Dokfilm er blitt en innflytelsesrik festival for norsk dokumentarfilmbransje.

– Det er rett og slett et viktig møtested, og jeg tror Volda på mange måter har vært norsk dokumentarfilms vugge. Selv om festivalen er studentdrevet, har den klart å dra med seg veldig mange store aktører i bransjen.

Skaret har reist mye rundt på filmfestivaler i utlandet, men mener det er få steder man både får faglig input og det sosiale.

– På Norsk filminstitutt pleier vi å spøke med at det finnes to festivaler som klarer å kombinere disse elementene. Den ene er Cannes og den andre er Dokfilm i Volda.

Møter den nye vinen

Å vinne penger på Dokfilmfestivalen er for mange et viktig dytt ut i den vanskelige dokumentarfilmverdenen. I år var for eksempel Christian Falch tilbake med

sin «Opprørske oldemødre», som han tidligere vant penger til under «pitchetevlinga». Eksternsjef i NRK, Petter Wallace, forteller at de fleste ideene som vinner «pitchetevlinga» og får penger ender opp som ferdige prosjekter.

– Det å komme hit er et veldig smart trekk fra de som har gode idéer, og det er kvalitet her. Det er viktig for oss, sier han.

NRK er «alltid» på plass, og Wallace er selv på Dokfilm for femte året på rad.

– Vi har vært over hele floraen av festivaler, og vi har endt opp med å gjøre to ting: Vi har en stor satsing på Bergen internasjonale filmfestival (BIFF) og vi er her. For her møter vi den nye vinen,

forteller han.

Han skryter av festivalen og mener den både er hyggelig og vel-drevet. Og kanskje viktigere: Den er studentdrevet.

– Det er studentene som skal gi oss prosjektene i fremtiden, sier Wallace.

NRK-interesse for fleinsopp

Jon Vatne løper tilbake inn i den mørke visningssalen. Han rekker så vidt opp på scenen før Wallace tar ordet for å fortelle hvem pengene går til. Valget faller ikke på «Psykonauten», men han smiler likevel bredt.

– Du må gjerne komme til oss og vise den når du er ferdig, for den kan skape litt debatt, sier Wallace og gir mikrofonen videre.

Det var det Vatne hadde håpet på, en sjanse til å få vist filmen.

– Jeg kunne ikke håpe på noe bedre enn at NRK likte filmen, jeg hadde ikke regnet med å få penger. Men at han i det hele tatt er interessert i filmen, og hintet frampå at den kanskje kunne vises på nett eller i forbindelse med en debatt, det er supert, sier han.

petter.flottum@universitas.no

MIN STUDIETID

tekst Benedicte Elisabeth Bjørnæs
foto Hans Dalane-Hval

■ HVEM:	Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
■ STUDERTE:	Cand. med. og senere doktorgrad i ernæring
■ NÅR:	1976–1983, doktorgrad i 1987
■ AKTUELL MED:	Universitetsdirektør ved UiO

Tente på kjemiboka

– **Jeg skulle** reise ut i den store verden og bli lege som jobbet i felten. Det var målet mitt fra jeg var ti år, forteller Gunn-Elin Aa. Bjørneboe (58).

Vi sitter på et ryddig kontor i niende etasje i Lucy Smiths hus på Blindern, med utsikt så langt øyet rekker. Det er en av fordelene ved å være på topp – bokstavelig talt. Ved UiO har hun vært både student, forsker, professor og nå universitetsdirektør. Men hun trodde ikke hun skulle sitte her i dag.

– Jeg kom fra en trygg hverdag med kjøttkaker og stua kål, og plutselig flyttet jeg til en annen del av kloden.

Oslokvinnen Bjørneboe dro ikke lenger enn over fjellet til Vestlandet. Hun jobbet beinhardt for å komme inn på medisn ved Universitetet i Bergen, og etter et år i pleieuniform og kyse da hun tok opp fag, kom hun inn.

Hun hadde ikke noe sted å bo i byen mellom de syv fjell, men den løsningsorienterte unge damen tok saken i egne hender.

– Jeg gikk gatelangs i Bergen og banket på dører for å finne en hybel. Til slutt fikk jeg endelig en liten, iskald loftsleilighet i Gartnergata 5, sier hun og husker tilbake til et hardt studieliv.

Bjørneboe var nemlig vant til å gjøre det godt på gymnaset. Denne trenden skulle fortsette også på studiene.

– Jeg var ung, beskjedent og gjorde aldri noe galt. Så fikk jeg en svær engelsk blekke av en pensumbok. Jeg var vant til å skulle være flink, men så ble alt mye vanskeligere.

Bjørneboe stod i kø for å få lesesalsplass før klokka åtte om morgenen, og eksamensnervene var på topp, spesielt før første eksamen. Heldigvis hadde hun den blå lykkeskjorten på. Uten den kunne hun ikke gå opp til eksamen.

– Jeg har aldri vært så nervøs i hele mitt liv!

Seremonien hun gjennomførte etterpå nærmet seg pyromani.

– Da satt jeg i loftsleiligheten min og satte fyr på kjemiboka.

Jeg var så glad og så lei, ler Bjørneboe, før hun legger til:

– Men jeg slukka det veldig raskt da.

Etter to år i Bergen bytta hun over til Universitetet i Oslo (UiO). Hun syntes det var godt å komme hjem, blant annet fordi været tok overhånd. Regnet lot hun bli igjen, men lesevanene tok hun med seg. Hun innser at hun godt kunne lest mindre.

– Jeg var en liten lesenerd. Det ble nok unødvendig mye lesing.

Hun forteller at hun ga avkall på en del festligheter, og at hun var lite engasjert i studentpolitikken.

– Det skulle jeg gjerne ha gjort noe med hvis jeg var student i dag.

– *Savner du studietida?*

– Jeg ble jo helt oppslukt av studiene, spesielt da jeg kom ut i praksis i Oslo. Tross alt var det bare fryd og gammen med utrolig flinke lærere. Samtidig er jeg veldig fornøyd med her jeg er i dag.

Jobben som universitetsdirektør gjør at hun kan prøve å gjøre hverdagen til studenter enda bedre. Hun tror universitetet er blitt flinkere på nettopp det.

– Jeg tror det var flere enn somme studenter da jeg studerte, enn hva det er nå. Men det er bare min hypotese.

– *Vil du kalle oss «generasjon lydig»?*

Bjørneboe tenker seg om før hun svarer.

– Nei, jeg ser ikke at denne generasjonen er noe annerledes enn de tidligere. Hva skulle det vært?

Selv gjorde hun sjeldent opprør, hvis man ser bort fra enkelthendelser som kjemibokbrenningen. Kanskje trives hun nettopp derfor litt ekstra godt i rollen som universitetsdirektør. Der kan hun jobbe for å skape en enklere hverdag, både for studenter og ansatte.

– Jeg er jo mer studentpolitiker nå enn da, smiler Bjørneboe.

magasin@universitas.no

«På Norsk filminstitutt pleier vi å spøke med at det finnes to festivaler som klarer å kombinere faglig input og det sosiale. Den ene er Cannes og den andre er Dokfilm i Volda»

Kristine Ann Skaret, konsulent i Norsk Filminstitutt

Ikke lenger vingeklippet

Etter nesten tre måneder med rot får Føniks, Norges første feministiske studentmagasin, endelig lov til å plassere magasinet sitt i stativ på Universitetet i Oslo. – Slikt skal ikke skje. Vi legger oss helt flate, sier SiO.

Studentmagasin

tekst Kenneth Wangen
foto Birte Nystad Magnussen

– Henvendelsen om å få tillatelse til å plassere stativ med magasinet havnet dessverre hos en person som ble syk, også kom påsken i tillegg, sier Per Christensen i SiO mat og drikke AS.

– Men akkurat nå har jeg ordnet opp i saken og svart på mailhenvendelsen til Eiendomsavdelingen.

Det er samme mailhenvendelse som Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) ikke kan finne da Universitas tar kontakt første gang, og som Eiendomsavdelingen (EA) ved Universitetet i Oslo (UiO) selv har purret på for å få SiO til å komme med et svar på.

– Demotiverende

– Dette står i stil til hvor mye rot det har vært i denne prosessen, sier redaktør i Føniks Hedda Solløs.

«Hvorfor er det ikke et ordentlig søknadsskjema og navn på kontaktpersoner, slik at man vet hvem man kan kontakte?»

Hedda Solløs, redaktør i Føniks

løs. 6. februar søkte hun om tillatelse fra Eiendomsavdelingen (EA), instansen som skal bestemme hvilke tidsskrifter som får plass på Universitetets stativer før SiO gir tillatelse. En måned senere hadde hun ikke hørt noen ting.

– Etter gjentatte ringeforsøk til et telefonsystem som tydeligvis ikke har fungert, gikk jeg til slutt opp til kontoret deres, men ble sendt fra person til person, for bare å ende opp med en ny mailadresse jeg ble bedt om å sende henvendelsen til. Det var ganske demotiverende, sier Solløs.

Solløs sender en ny e-post til EA, og noen dager senere kommer en e-post med tillatelse til å plassere stativ i SiO-kantina i Frederikke-bygget. Men så gjenstår SiOs godkjenning, som drøyer ytterligere to måneder. Til sammen har prosessen tatt nesten tre måneder, og Føniks hadde ingen steder på UiO å distribuere magasinet da de lanserte det 11. april.

Ordentlig søknadsskjema

I etterkant av rotet setter redaktør Solløs et stort spørsmålstegn ved søknadsprosessen for å få stativplass ved UiO.

– Eiendomsavdelingen kaller det å «søke om tillatelse» på nettsiden sin, men det virker ikke særlig seriøst når man sender en e-post til et postmottak som bare forsvinner i mengden. Hvorfor er det ikke et ordentlig søknadsskjema og navn på kontaktpersoner i både Eiendomsavdelingen og SiO slik at man vet hvem man kan kontakte? spør redaktøren.

Føniks ute av asken: Redaktør Hedda Solløs (t.v.) og Thea Sundstedt Baugstø, leder i Feministisk forum, som står bak det helt nye magasinet, har den siste tiden måttet dele kontor med 500 eksemplarer som de ikke hadde tillatelse til å distribuere.

Hun reagerer også på at magasinet ikke får lov til å plassere stativer på noen av fakultetene, men kun i SiOs kantine i Frederikke-bygget.

– Dette begrunner Eiendomsavdelingen med at vi ikke har noen fakultetstilhørighet. Men dette forstår jeg ikke, vi er alle studenter og startet som en forening på UiO, selv om vi nå tilhører Det Norske Studentersamfund. Hva skal til for å få fakultetstilhørighet? Dette har jeg spurt om i en e-post til Eiendomsavdelingen, men ikke fått noe konkret svar på.

Solløs synes også det er krittikverdigg at administrasjonen på Det humanistiske fakultet, som har gitt uttrykk for at de ønsker magasinet på fakultetet, ikke får bestemme dette selv.

– I det hele tatt synes jeg det er for få muligheter når vi bare blir tilbudt plass i kantina i Frederikke-bygget.

Beklager

Eiendomsdirektør i EA ved UiO, John Skogen, beklager det han kaller en intern svikt.

– Henvendelser fra studenter skal behandles og følges opp innen rimelig tid. Vi ser dessverre at vi har hatt en svikt i de interne rutineene våre i dette tilfellet, og beklager på det sterkeste at det gikk ut over studentmagasinet Føniks, sier Skogen.

Han bekrefter at de jobber med å forbedre mottaket av henvendelser fra studentene.

– Eiendomsavdelingen har nylig gjennomgått en omfattende omorganiseringsprosess. Behandlingen av studenthenvendelser er ett av områdene vi vil forbedre, sier Skogen. Han holder imidlertid fast ved at Føniks' tilknytning til DNS er til hinder for fakultetstilhørighet.

kennew@universitas.no

Føniks

- Norges første feministiske studentmagasin.
- Lanserte første utgave 11. april etter et crowdfunding-prosjekt som innbrakte 21 000 kroner på 18 dager.
- Utgitt av Feministisk forum ved Det Norske Studentersamfund, en forening for studenter som er interesserte i feminisme og likestilling uavhengig av disipliner, politiske partier og kjønn.
- Første nummer av Føniks har «feminisme» som tema og stiller spørsmål ved hva som kan være feminisme i 2014.
- Bidragsyttere i første nummer er: Inga Marte Thorkildsen, Solveig Horne, Linn Stalsberg og Jørgen Lorentzen, med flere.

Jubilant ble årets filmklubb

Filmklubben Cinema Neuf, som er opphavet til Film fra Sør, har 25-årsjubileum. Nå kan klubben også feire utmerkelse fra Norsk Filmklubbforbund.

Cinema Neuf

tekst Benedicte Tobiassen
foto Birte Nystad Magnussen

– Vi håper prisen gjør at flere åpner øynene for oss. Det er også en ekstra motivasjon for dem som bruker veldig mye tid og jobber hardt, sier Helene Aalborg, leder i Cinema Neuf.

Nylig ble klubben som blir 25 år på lørdag, kåret til årets filmklubb

av Norsk Filmklubbforbund. I juryens begrunnelse betones det at «klubben er en av landets mest aktive med hele tre ukentlige visninger», og at de «samarbeider tett med filmfestivalen Film fra Sør, en filmfestival som i sin tid sprang ut av denne filmklubben».

Nord-Europas største

Film fra Sør er et resultat av at tidligere medlem ville ha flere filmer fra Latin-Amerika til Norge

Klar for mer: Helene Aalborg, leder i Cinema Neuf, er glad for at de får anerkjennelse, til tross for at de er en liten klubb.

og bestemte seg for å starte en filmfestival sammen med flere andre fra Blindern Filmklubb. De vokste seg raskt så store at de så seg nødt til å løsrive seg. Film fra Sør er i dag en av Nord-Europas største filmfestivaler for film fra den tredje verden.

– Det er veldig inspirerende at en så stor aktør som Film fra Sør

startet hos oss, sier Aalborg.

Trenger ikke tenke salg

Størrelsen på Film fra Sør står i stor kontrast til Aalborgs første møte med Cinema Neuf for fire år siden.

– Da så jeg *The Blair Witch Project*, helt aleine. Det var koselig, det, forteller filmklubleder Aalborg.

Hun forteller at publikums-

antallet i dag varierer veldig. Noen ganger kommer det bare to-tre kinogjengere, andre ganger opptil 40.

– Det må jo selvfølgelig gå rundt økonomisk, men vi trenger ikke tenke like mye på at vi må gå i pluss hele tiden. Men det er klart at vi vil treffe så mange som mulig, sier lederen.

– Vil du si at filmklubber er bedre enn kommersiell kino?

– Rollene våre er ganske forskjellige, så jeg tror de to komplimenterer hverandre ganske greit. Vi vil jo gjerne kunne tilby det lille ekstra og være et godt alternativ for dem som virkelig bryr seg om film. Vi trenger jo ikke å tenke på salg når vi setter programmet vårt, sier Aalborg.

På jubileumsdagen inviterer klubben til en storslagen fest som skal foregå i hele andre etasje på Chateau Neuf. Det blir festtaller, innleide DJ'er, dansing, flere filmatiske innslag og kaker.

kulturredaksjonen@universitas.no

Vi søker ny redaktør

Redaktørstillingen er en lønnet fulltidsjobb. Med det øverste redaksjonelle ansvaret for avisa får man unik leder- og journalisterfaring, og jobben er et perfekt utgangspunkt for en videre journalistisk karriere.

Universitas har store muligheter og står foran spennende utfordringer i studieåret 2014/2015. Avisa har et nedslagsfelt på i overkant av 60 000 studenter. Det vil bli den nye redaktørens oppgave å befeste posisjonen som en studentavis for hele Oslo og Akershus. Universitas er Norges største og viktigste studentavis. Avisa gis ut ukentlig i vår- og høstsemesteret, har en omsetning på cirka fire millioner kroner i året, og redaksjonen består av rundt 40 medarbeidere. Redaktøren ansetter redaksjonsleder, som i tillegg til daglig leder har heltidsstilling.

Engasjementet varer i ett år, med tiltredelse 1. august 2014. Det vil være fleksibilitet med tanke på eventuelle sommerjobber i andre medier. Søkere må ha journalistisk erfaring og bør ha kjennskap til studentlivet i Oslo og Akershus. Ledererfaring og gode samarbeidsevner vil bli vektlagt.

Søknaden må inneholde en programerklæring hvor du gjør rede for dine visjoner for Universitas. Søknad med programerklæring, CV og annen dokumentasjon sendes til:

Universitas v/ styreleder Espen Langbråten Wilberg
Postboks 89 Blindern
0314 Oslo

eller på e-post: espenlw@student.sv.uio.no

Søknadsfrist 14. mai.

Spørsmål om stillingen eller programerklæringen kan rettes til:

Styreleder Espen Langbråten Wilberg (tlf: 977 81 819)
eller redaktør Anne Fougner Helseth (tlf: 922 13 188)

UNIVERSITAS

anmelderredaktør: **Vilde Sagstad Imeland**
vildesi@universitas.no 993 51 017

ANMELDELSER

 Dans:

FOTO: DAG JOHAN HAUGERUD

God blanding: Åpen scene bød på dans og kulturuttrykk fra hele verden.

En komplett godtepose

Når Tine Aspaas, ambassadør for Dansens Dager, åpner showet med sin koreografi, tror publikum standarden er satt. Det tilsynelatende tilfeldige og improviserte blir organisert og synkronisert, det hele gir mening, formidler lidenskap og følelser og gir publikum gåsehud fra topp til tå. Likevel er det ikke mytiske sjangere som «moderne samtidsjazz» som tar eierskap over åpen scene. De siste dagene har hele Norge feiret dansen. «Dansens dag» er en internasjonal UNESCO-dag som feires hvert år verden over, og i Norge varer feiringen fire dager til ende.

Arrangementet Åpen scene er nettopp åpent. Forestillingen slutter aldri å overraske. Selv om russisk folkedans nesten virker mer parodiert og komisk, og selv om afrikansk soloshakeoff kanskje ikke når helt hjem hos majoriteten av publikum, er det dette vi vil se – danseglede og kulturuttrykk. Når Floorknights Crew avslutter det hele med breakdance til «Hometown Glory», er det få tørre øyekroker. I små brudd

Åpen scene

Scene: **Dansens hus**

Med: **Studenter ved Kunsthogskolen i Oslo, Floorknights Crew, Grete Brunvoll, Herbie Skarbie, Nayra Bolivia m.fl.**

Tid: **27.april**

hører vi dansernes stemmer: «her er jeg for å være meg selv», «det handler ikke om å bli best, men å ville», «det handler om å være fri».

Det er få som kan koreografere som Tine Aspaas, og det er få som kan nå publikum på samme måte som Floorknights Crew. Og det er lite som imponerer mer enn en over 80 år gammel ballerina. Åpen scene gir oss godtebiter vi tror vi har mest lyst på, først, sparer den beste til slutt, og gir oss et spekter av søtt, surt, bittert og salt imellom.

Åpen scene viser også at dans ikke bare er slanke, trente kropp, synkroniserte bevegelser og forbeholdt de profesjonelle. Kvelden på Dansens Hus bringer et klart budskap: Dans er for alle.

maritkit@universitas.no

 Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Radio Nova

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Das Kapital
10.30: DUO
11.00: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie (til 13.00)
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: O & Jo Show
24.00: Fri Form Radio

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Vitenselskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Teknova
11.30: Sirkus
12.00: Snakker ikke norsk
Onsdag
06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur

10.00: Tekstbehandlingsprogrammet
11.00: Historietimen
11.30: Emneknaggen
12.00: Onsdagsdebatten (til 13.00)
19.00: Kveggpels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
24.00: Fri Form Radio

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym

08.00: Frokost
09.00: Skumma Kultur
10.00: Nova Noir
12.00: Det Fiktive Selskab (til 13.00)

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
10.00: Opplysningen 99.3
11.00: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank (til 13.00)
19.00: Nova Nedstrippa

20.00: Goodshit
21.00: Nova Amor
22.00: Nova X
23.00: XO HIPHOP

Søndag

07.00: Jazzonen
08.00: Gorilla
09.00: Trigger
10.00: DOKUNOVA
10.30: Radio Folkefest (til 11.00)
14.00: Du skulle ha vært der
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

 Bøker:

Dystert, vakkert og velskrevet

Tallak Nybuen lever et ensomt liv, i enden av den lange veien, på gården ved foten av fjellet, alene med en alvorlig far med værbitte hender og få ord. For ham og faren er ikke naturen noe eksternt som det er «fint å komme seg ut i», slik byfolkene sier; deres liv er vevd inn i den, varm og frodig, men også krevende, mørk og omsluttende. Motsetninger som i løpet av oppveksten speiler forholdet mellom de to.

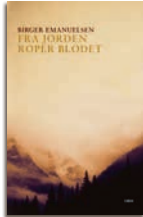

FOTO: ANETTE KARLSEN

Den dagen faren blir syk av kopper, må Tallak søke hjelp fra utsiden. Varmen fra læreren Elisabeth river i latent separasjonsangst – i behovet for en moderskikkelse, for å pirke i fortidens sår. Vi følger Tallak både i etterkrigstid og nåtid, i møtet med en fortid som har vært holdt ukjent for ham, i draget mellom avhengighet og selvstendighet.

Det er imidlertid ikke denne rammehistorien som gjør Birger Emanuelsens første roman fengslende. Det er heller språket og skildringene – evnen til å fange både det vakre og dystre i øyeblikket. Språket stråler av energi: Det puster, svetter og drar leseren inn. De to første kapitlene er så flotte at de nærmest rettferdiggjør utgivelsen alene.

Deilig er det også med en romandebut som ikke skildrer ung, fremmedgjort middelklasse i et anemisk språk. Her spiller forholdet mellom menneske og natur – både ytre og indre – en viktig rolle. Både tonen i skildrin-

Fra jorden roper blodet

Av: **Birger Emanuelsen**

Forlag: **Tiden**

gene og de bibelske allusjonene sender tankene til Knausgårds *En tid for alt*, noe som på ingen måte er negativt.

Emanuelsen taper riktignok noe av grepet utover i boka. Dialogen som skal gi oss biter til «puslespillet», blir tidvis anstrengt, og iblant glipper karakterene litt mellom fingrene til forfatteren, vi vil ikke alltid være med på utviklingen deres. Men historien krydres med en rekke sterke småhistorier som gir den lille verdenen en trykkende følelse av arvesynd, et nikk til Emanuelsens bejublete novellsamling *For riket er ditt* (2012). Det er ingen grunn til å tro at jubelen stilner med det første.

Anders Sundstøl Bjørkheim
anmeldelser@universitas.no

Mortensen skogmus

Hvilket dyr ville du helst vært? Det er kanskje spørsmålet som har ligget i bakhodet når Audun Mortensen har skrevet sine 64 korte fabler. I alfabetisk rekkefølge beskrives et utvalg arter i dyreriket. Om inspirasjonen kommer fra et sted, er det nok heller fra Franz Kafkas humoristiske dyrehistorier enn Æsops moralistiske og allegoriske fabler. Epigrafen har han i hvert fall hentet fra Cora Sandels bok *Dyr jeg har kjent*, der Sandel ved å skrive om dyrene i hennes liv, berører sin egen livshistorie. Men i motsetning til Sandel, påberoper ikke Mortensen seg å kjenne dyrene, til det er de – som mennesker – for kompliserte.

Som tittelen tilsier, har han kun *møtt* dem.

Det er dyrenes forhold til de store og vanskelige temaene som står i fokus, hvilket også gjenspeiles i titlene.

De er uten unntak binære bokstavrim: *Mauren og moral*, *Sjiraffen og samtidskunst*, *Villsvinet og viten*. Som i fabelen besjeles dyrene, men i en svært overskridende variant. Dyrene har ikke bare personlighet gjennom tankevirk-somhet og verdidommer, de reflekterer på og filosoferer på et til tider imponerende høyt nivå. Ofte omkring kunst, som ved beverens forhold til bevissthet:

Dyr jeg har møtt

Av: **Audun Mortensen**

Forlag: **Flamme**

«Beveren tar avstand fra to ting: for det første fra en kunst som innbiller seg at den får noe ut av å dyrke det ubevisste; og for det andre fra lesere som tror det at det psykologiske er poesi-ens primære anliggende». Med denne *ekstrem-besjelingen* klarer Mortensen på en morsom måte å komme med nye perspektiver på flere evige temaer som vår egen art – mennesket – er lidenskape-lig opptatt av. Stilen er så original som bare Mortensen får til.

Hvilket dyr ville du helst vært? Du er et dyr, din dumpapp.

Kenneth Wangen
kennew@universitas.no

Forvandlingen

Hva: **Teater**
Hvor: **Nationaltheatret**
Når: **28. april til 12. juni**

Ingrid Elise Gipling, journalist i Universitas

Ukas anbefaling

Kafka i stedet for kino

Trenger du en unnskyldning for å komme deg ut av lesesalbobla en liten stund? Dropp kino denne gangen og gå på teater i stedet. *Forvandlingen* er nemlig tilbake på Nationaltheatret. Oslo-publikummet får rett og slett ikke nok av den akrobatiske Gisli Örn Gardarsson i rollen som Gregor Samsa, og historien om mannen som blir forvandlet til et

insekt, settes nå opp for tredje gang. Nationaltheatret har studentrabatt, og billettene koster derfor ikke stort mer enn en kinotur med snop. Meng deg med teaterfiffen i et par timer, så kan du skryte på deg å være litt kulturell neste gang du møter kollokviegruppa.

Mio, min Mio

Hva: **Film**
Med: **Christian Bale og Astrid Lindgren**

Mari Mjaaland, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Ingenting du vet, er sant

Du trodde kanskje det bare var jule-nissen og påskeharen som var løgn og bedrag i din barndom? Det viser seg at rekken av løgner ingen ende vil ta, og her skal det avsløres neste i rekken. Christian Bale – du vet, Bat-man – debuterte faktisk som skuespiller i *Mio, min Mio* hvor han spiller Jum-Jum, Mios beste venn. Kan han

svensk, tenker du kanskje? NEI. Til og med Astrid Lindgren har løyet til oss. Filmen ble spilt inn på engelsk og dubbet til svensk. Alt du noensinne har trodd på, vakler, ja hele den norske modellen ser nå ut til å knake i sammenføyningene. Etter dette kan vi ikke stole på noen.

Filmmørke for sommerlyset

Bjørnar og Kristine ligger helt isolert på hvert sitt soverom. Blendingsgardinene er trukket for, de har sovemasker for øynene. Alt av lyd og lys er stengt ute, bortsett fra én enkel lyskjegle når deres mødre kommer inn med mat og drikke. De har begge myalgisk encefalopati (ME) og har de siste årene blitt nesten helt skjermet fra sanseinntrykk utenfra. *Sykt mørkt* handler om Kristine og Bjørnar, og i inngangen får vi vite at vi skal se historien deres. Men like mye er dette en film om deres mødre. I seks

og åtte år har de passet på og pleiet sine barn, samtidig som de har lett etter noe som kan hjelpe dem. Det er en historie om håpet om at barna en dag kan tre ut gjennom soveromsdøren igjen. **Da regissør** Pål Winsents jobbet med ME til en annen film, ble han nysgjerrig på disse unge menneskene som lever helt avskjermet fra resten av verden. Denne nysgjerrigheten kommer tydelig fram, og hans kontakt med mødrene, og også etter hvert med Bjør-

nar og Kristine, gir et unikt innblikk i liv vi aldri ser og sjelden tenker over. **Filmen har sine** svakheter, enten det er den overfor-klarende bruken av lys som metafor for håpet de bærer på, eller den tidvis ener-verende bruken av håndholdt, skjelvende kamera. Men det har likevel lite å si. Historien den forteller, er så god at den bærer seeren gjennom de 52 minuttene filmen varer.

Sykt mørkt
Regi: **Pål Winsents**
Produsent: **Tom Marius Kittelsen**
Tid: **52 minutter**

Sykt mørkt gjør litt vondt, men jaggu gjør den godt også. Og solen føles litt varmere og gresset litt grønnere når man igjen kommer ut av den mørke kinosalen. **Petter Fløttum**
petter.flottum@universitas.no

Film for kunstens skyld

FOTO: VAFILM

De umoralske er en vanskelig film, som verken lar seg elske eller hate. Filmen følger historien om en fortaapt hverdag. Et amputert kjærlighetsforhold mellom den prostituerte moren Camilla (Hanne Backe-Hansen) og den kyniske, eks-militante William (Kjetil Skrede), som ved situasjonens nødvendighet tjener til livets opphold som langer, hallik og generell drittsekk. Når de etterhvert omgjør huset til den bortskjemte rikmanns-sønnen Anders (Daniel Gjerde) til bordell, utvikler det hele seg til et intrikat tre- eller firkantdrama som om mulig graver tilværelsens grop enda dypere. **De umoralske** likner en kunstfilm ufrivillig presset inn i spillefilmformatet. Den

usammenhengende klippingen og det håndholdte kameraet skriker til tider nesten desperat etter å utfordre konformitetene, etter å være avantgarde, mens de overordnede rammene som spilletid og dramaturgi minner om det man er vant med fra kinoskjermene. **Det virker som** om regissør Krutzkoff Jacobsen prøver litt for hardt, og stundom får man følelsen av at den omlag 80 minutter lange filmen er 70 minutter for lang og hører hjemme i et galleri. Det blir for mye unødvendig støy, og når en animert hest ved flere anledninger traverser skjermen midt i en handling for å symbolisere en eller annen påtatt kvasi-allegori, blir det nesten bare irriterende.

De umoralske skal likevel ha for forsøket. Hadde Krutzkoff Jacobsen klart å tone ned noen av de mest påtrengende irritasjonsmomentene, ville dette vært en nokså anselig smal film. Historien som fortelles, er i og for seg gripende, men svekkes av et behov for ikke å oppfattes som kommersiell. Dette er og blir en film for kunstens, og ikke din, skyld. **Fredrik Scholze**
anmelderredaksjonen@universitas.no

Kulturkalender

Onsdag 30. april

Kompostkurs: Har du hage, stor eller liten, er kompost en fin måte å gjøre matavfall og hageavfall om til en flott ressurs. Tilgang på kompost er en forutsetning hvis du vil dyrke økologisk. Hjemmekompostering er den mest miljøvennlige måten å behandle matavfallet. **Kompostanlegget rett nord for Robert Colletts hus (Zoologisk museum), 18–21**

Fredag 02. mai

Boksalg: Du begynner kanskje snart å se enden på semesteret? Snart kommer tiden hvor du har tid til å lese bøker som ikke er pensum. Flamme forlag setter opp en liten pop up-shop i bakgården og selger fjorårets titler til en billig penge pluss massevis av billige bøker fra lageret. De tar kort og de tar cash. Priser fra 40–150 kroner. **Citypassasjen i Akersgata, 11.00**

Lørdag 03. mai

Foredrag: Tove Jansson – multikunstner. I anledning jubileet inviterer Finsk-norsk kulturinstitutt til foredrag med den finlandssvenske barneboksforskeren Mia Österlund. I sitt foredrag «Tove Jansson – multikunstner» diskuterer Mia Österlund Tove Janssons kunstnerskap gjennom å problematisere skildringen av familien og morskap og ved å trekke frem «queere» strømninger i hennes produksjon. **Kjelleren på Litteraturhuset, 13.00**

Problematisk familieforhold? Mia Österlund diskuterer Tove Janssons kunstnerskap på Litteraturhuset lørdag.

Søndag 04. mai

Korsang: Sangselskabet Guldbergs Akademiske Kor vil også i år syngte våren inn fra trappen til Lids hus (Botanisk museum). 30. april er Valborgsmesseaften og terskelen til sommeren. Med den dagen regner en med at sommerhalvåret begynner. Tre dager senere vil koret som stiftet i 1916 av Ansgar Guldberg syngte våren velkommen. Ingen værforbehold. **Lids Hus, 13–14**

Tirsdag 06. mai

Cinema Neuf: Her har du muligheten til å se en klassiker. *Ghost World* er historien om Enid (Thora Birch) og Rebecca (Scarlett Johansson), to overironiske tenåringsjenter i møte med den fascinerende usikkerheten livet byr på etter high school. **Lillesalen på Chateau Neuf, 21.00**

Gi oss beskjed om arrangementer på epost: **universitas@universitas.no**

Ad notam

Universitas oppsummerer uka

■ Av hensyn til menneskerettighetene. Helt sant. Lover.

NSO hadde egentlig plass på første rad når Dalai Lama gjester Chatteauou Neaouef i mai, men ønsker nå ikke å se eller høre den tibetanske åndslederen.

– Vi er avhengige av et godt forhold til regjeringen skal vi vinne gjennom med kravet om elleve måneders studie-støtte, skriver NSO-leder Ola Rydje i en pressemelding.

De ønsker ikke å risikere ytterligere provokasjoner som kan gjøre det vanskeligere for dem å tweete de tweetene og gå i de kakelagene som trengs for å få storpolitisk gjennomslag.

■ Debattdebattdebatt

Det er viktig å bli hørt, mener venstrebrillemannen og journalisten Mathias Fischer. Det er derimot ikke så viktig hva man sier, så lenge man blir hørt.

– For å bli hørt, må du si noe. Når jeg sier noe, da hører dere. Dermed får jeg ut et budskap, selv om budskapet ikke er så viktig. Det viktigste er å bli hørt. I alle fall for studenter. De må lære seg å bli hørt, sa han under Radio Nova og Universitas’ debattseminar før påske.

Idé- og debattredaktør i

Universitas, Thea Storøy El-nan, var saktens enig med Fischer.

– Det er veldig viktig at folk blir hørt. Eller lest, da, men når man leser noe, så hører man det på en måte i sitt eget hode. Så hvis du skriver innlegg til oss som noen leser, så blir du hørt, sier hun til Ad notams seksjon for debatt om debatt for debattens skyld.

Aksel Braanen Sterri slutter seg også til at debatt er bra.

– Altså, det er ikke så farlig hva

man mener, så lenge man ofte nok får ment nok til mange nok, sier han.

■ Den sterkestes rett er god rett

Det har lenge vært en kjensgjerning at det er dritt å studere juss i Oslo. Nå har hovedstadens spisse albuer og lukkede notat-blokker også spredd seg til andre studiebyer.

– Det er vi veldig glade for. Oslo har stått fram som et lysende eksempel i mange år, og nå følger resten etter. Livet er som *Suits*, og i *Suits* får ikke Mike noe

gratis. Han må bruke albuer, eller så er Louis over ham med én gang, sier Kevin Lomax i PricewaterhouseCooper til Ad notams seksjon for rett- og galtsikkerhet.

Kamerat Børge: – Regjeringen ønsker ikke å møte Dalai Lama av hensyn til menneskerettighetene i Kina. Da blir det dumt av oss ikke også å bestemme oss for de samme, gode grunnene, sier NSO.

Debattvisdom: Gi en mann en Fischer, og han kan tweete én dag. Gi ham en jobb i debattseksjonen i BT, og han kan mene resten av livet.

Vi spør

av Maria Terese Kittilsen

Korkroll: Strid, dramatikk og sopranos i Norges Korforbund, men Astrid Mjøs og Kvindelige studenters sangforening blir i forbundet.

Blir i soprano(s)

Universitas skrev før påske om konfliktene i Norges Korforbund. Enkelte kor melder seg ut, men Kvindelige studenters sangforening tar det piano, ifølge lederen Astrid Mjøs.

– *Hvordan går det med Kvindelige studenters sangforening for tida?*

– Det går kjempefint, vi har akkurat kommet tilbake fra tur i Estland.

– *Så det går i dur og ikke i moll?*

– Ja, det gjør det.

– *Dere har jo valgt å bli under Korforbundet, det har ikke vært aktuelt å gå solo?*

– Vi hadde allerede betalt årsavgift og kontingent, så vi så ingen grunn til å lage noen større sak enn det.

– *Det føles ikke feil å la dem dirigere dere?*

– Det er jo ikke egentlig de som dirigerer oss. Vi får ikke så mye igjen for å være i Korforbundet utover VO-midler, men avventer ekstern gransknings-

rapport og blir værende foreløpig.

– *Men konfliktene i forbundet har jo fortonet seg som en episode av Sopranos, synes du ikke?*

– Jeg skal ikke uttale meg om hva som er riktig og ikke riktig, hva som er riktig, det vet jeg ikke.

– *Så dere har en god tone med forbundet?*

– Vi har ikke noe usnakket med dem.

– *Er dere unisone om avgjørelsen å bli i forbundet, eller er din mening toneangivende?*

– Det er styret i fellesskap som har besluttet det.

– *Men tenker du altså at det er forbundet fremfor korene som må korrigere seg?*

– Korrigere? Jeg vet ikke om jeg

skjønner helt hva du mener?

– *Vel, om korene skal være med på notene til forbundet eller omvendt?*

– Medlemmene bør ha innvirkning på det som skjer, det er medlemmene som styrer. Mange kor er også fornøyd.

– *Tror dere at forbundet vil gå crescendo og komme sterkere tilbake?*

– Det vet jeg ikke, det er umulig for meg å si.

– *Så dere tar det piano?*

– Vi har besluttet å bli værende inntil videre mens vi avventer den eksterne granskningsrapporten.

– *Alt i alt, eller messo i sopran som jeg liker å si, vil du vurdere din stilling?*

– Nei.

maritkit@universitas.no

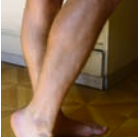
Panto

av Thomas Sørlie Hansen

Rebus

av Håkon Sukuvara

HINT: Nei, ikke hvalen.

FORRIGE UKES LØSNING: «Game of Thrones er kult.» Det visste Audun Ween, gitt.

UniversitasQuiz

av Anders R. Erikstad, Vegard R. Erikstad og Simen Braaten
Juniornorgesmestre i quiz

- I morgen er 1. mai! Kvelden og natta i dag kalles gjerne natt til 1. mai, men kan også feires til minne om en katolsk helgen som deler navn med kona til Kjell i Olsenbandenfilmene. Hva heter hun?
- Hva er neste strofe i *Internasjonalen*? «Opp, alle jordens bundne trelle, opp, I som sulten knuget har!»
- Den nåværende Dalai Lama har et fornavn som er lydlikt fornavnet på en av de to som i 1953 var først oppe på Mount Everest (det uttales også ganske likt som en betegnelse brukt om kristne sang- og musikkgrupper tilsluttet Norges KFUK-KFUM. Hva er Dalai Lamas fornavn?
- Hva heter den nylig avdøde colombianske forfatteren kjent for romaner som *100 års ensomhet* og *Kjærlighet i koleraens tid*?
- Hva kalles byen München på italiensk? Det er også navnet på et europeisk land.
- Hva heter den norske filmen som vant Amandapris for beste film i 1985? Den har samme navn som en del av et stjernebilde.
- I hvilken skog holder Robin Hood og hans venner til?
- Hvilket fotballag er det eneste som har vunnet Champions League eller Serievinnercupen flere ganger enn egen nasjonal serie?
- Det laveste fjellpasset i Alpene deler navn med en norsk programleder og et verb i presens. Hva heter passet som går mellom Nord- og Sør-Tirol?
- Hvilket år? Kina invaderer Tibet, sjokoladerasjoneringen oppheves i Norge etter andre verdenskrig, Oslo rådhus innvies og Tande-P blir født.

1. Valborg (Valborgsnatten)
2. «Nu drømmer det av rettens veld, til siste kamp der gjøres klar.»
3. Tenzin (Tenzin, Ten-Sing)
4. Gabriel Garcia Marquez
5. Monaco (il Bavarla)
6. Orions belte
7. Sherwoodskogen
8. Nottingham Forest
9. Brennerpasset
10. 1950